

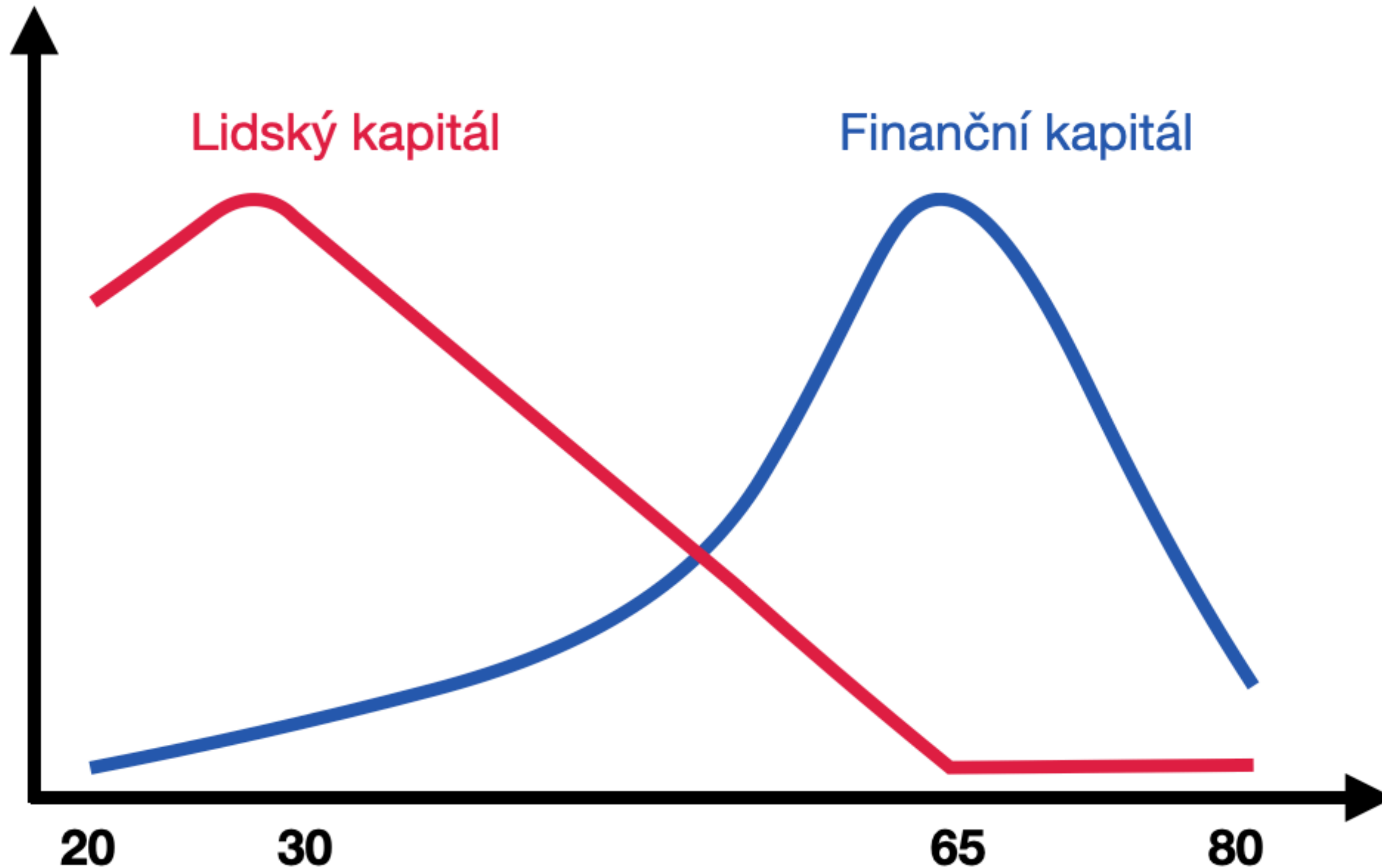
Právní a finanční gramotnost

10 toxických doporučení

Obsah

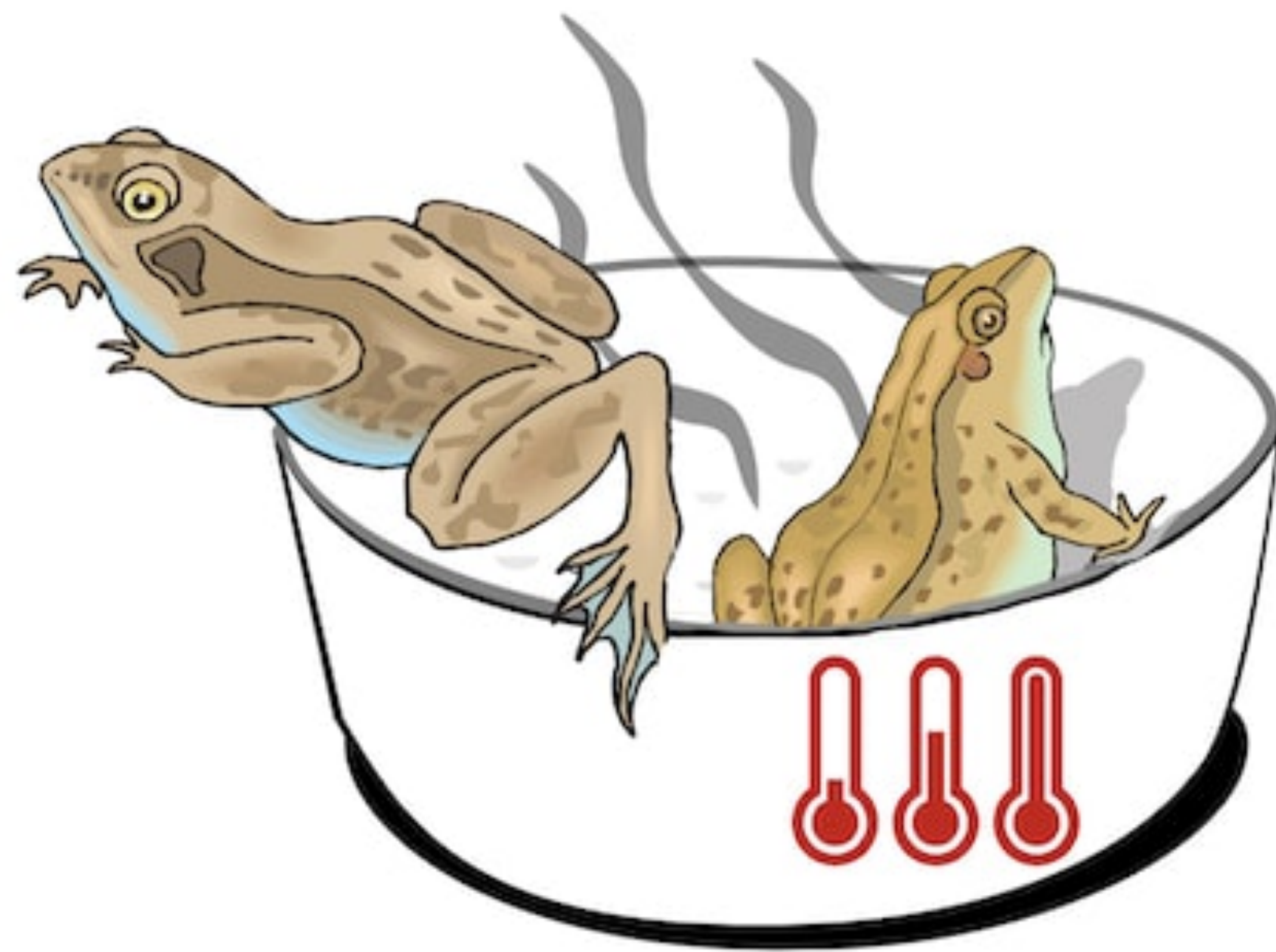
- Co dělat?
- 10 toxických finančních doporučení

Lidský kapitál vs. Finanční kapitál

Co dělat?

Co dělat?

Co dělat?

- 1 Vzdělávat se
- 2 Mít alternativy
- 3 Nespoléhat na stát
- 4 Nevěřit médiím
- 5 Nevěřit odborníkům
- 6 Pochopit rizika
- 7 Selský rozum

Pochopení rizika

Současné vnímání rizika

„Většina lidí si vědu nejspíš spojuje s jistotou.

Mají pocit, že jistota je stav bez nevýhod, a že ideální situace tedy nezahrnuje žádné nejistoty.

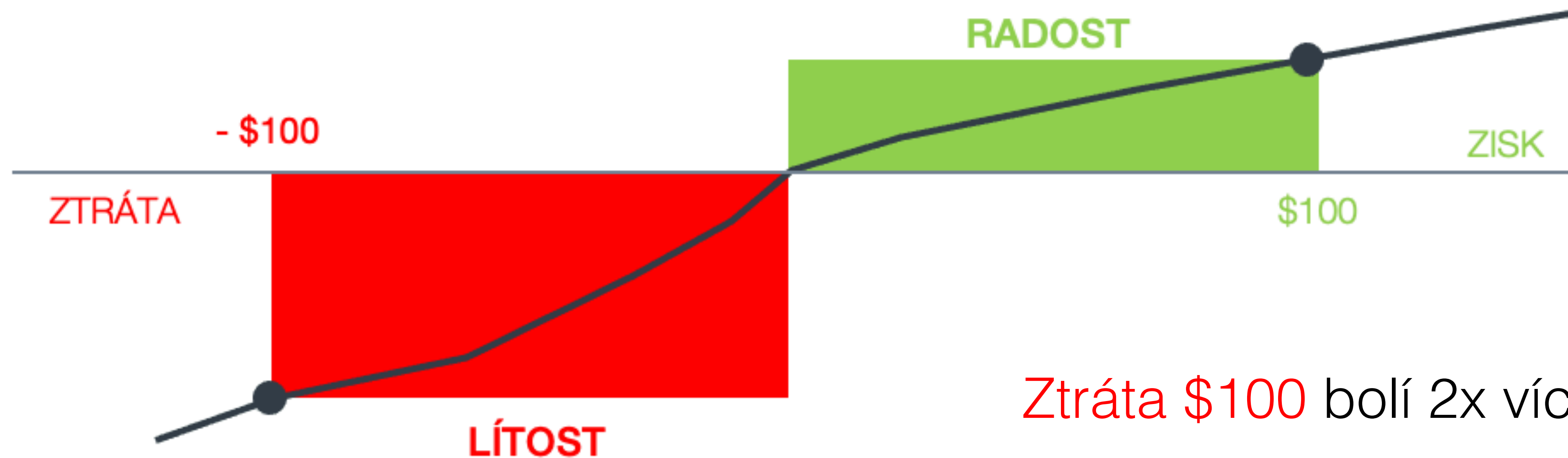
Připadá jim, že vědecké výsledky takovouto jistotu slibují.“

–William Byers, matematik a statistik

Averze ke ztrátám

- Ztratit určitou sumu peněz bolí mnohem víc než radost ze zisku stejné peněžní částky (Asymetrie zisků a ztrát).

Objektivní hodnota

Ztráta \$100 bolí 2x víc než zisk \$100

Reálné příklady

„Strach vždy pramení
z nevědomosti“

–Ralph Waldo Emerson

**BREXIT.
FREXIT.
USA.
INTERVENCE.**

OCHRÁNÍME VÁŠ BYZNYS PŘED NEJISTOTOU

Ve světě byznysu se můžete spolehnout jen na jediné – nikdy nevíte, co jím pohne příště. A nejistota stále stoupá. Kdekoli na světě možná právě teď padá rozhodnutí, které zítra pohne finančními trhy. Nečekejte na něj.

Porad'te se s našimi odborníky na 800 700 333 a zajistěte se proti tržním rizikům včas.

Člen skupiny KBC

800 700 333 | www.csob.cz/ix

Září 2017: Rakousko emitovalo stoleté dluhopisy, výnos 2,10% p.a. / zájem investorů byl obrovský

Jednoduchá, definitivní **jistota**,
která odpovídá naivnímu,
mechanickému porozumění věcí,
**v oblasti financí a investic
neexistuje.**

Řešení

ZMĚNA PARADIGMATU !!!

Paradigma: (z řeckého παράδειγμα parádeigma =
= vzor, příklad, model)

je obecně přijímané schéma, vzorec myšlení, či model.

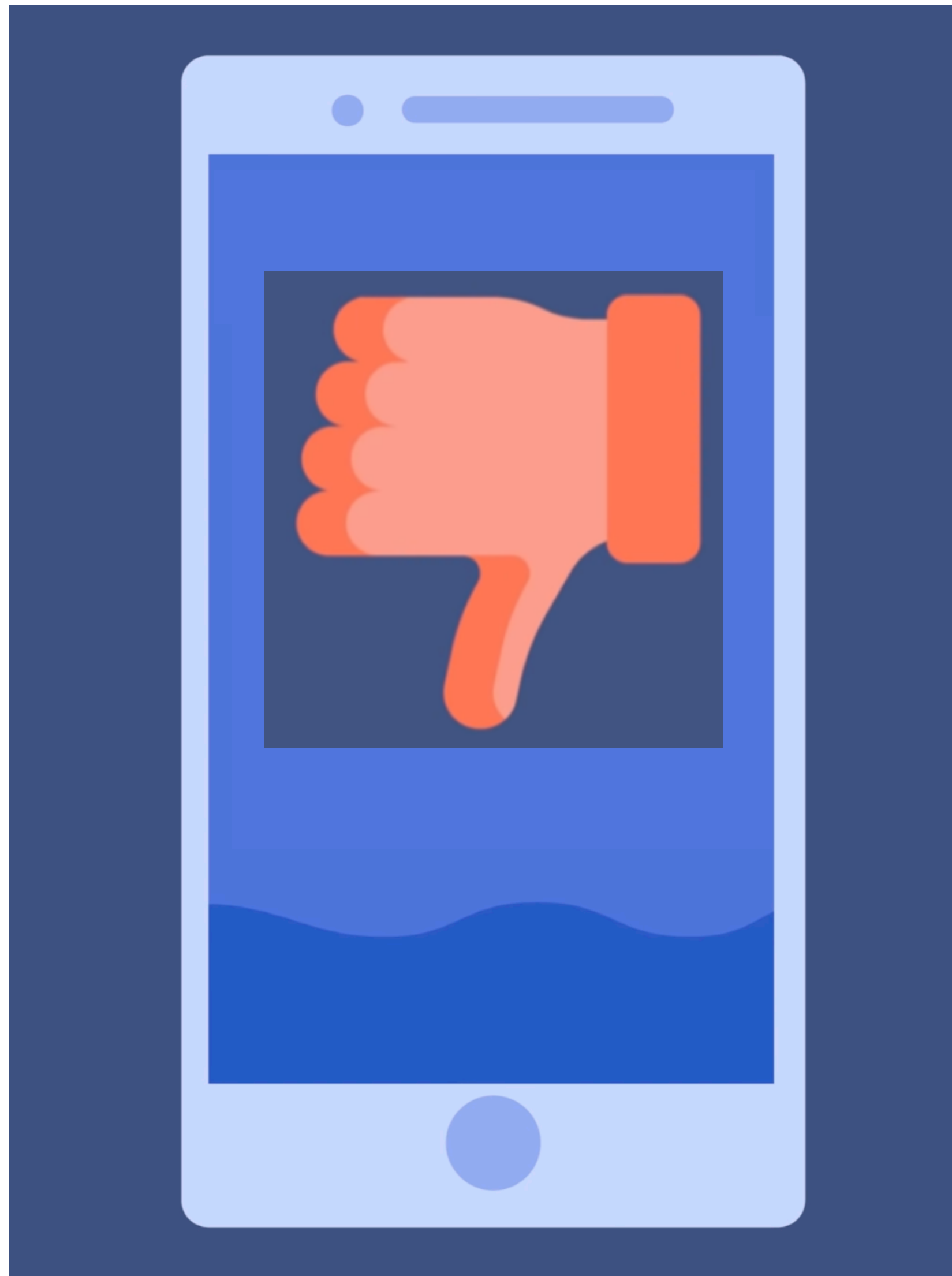
ZMĚNA MYŠLENÍ !!!

„Člověka nikdy
plně nepřesvědčíte,
že se mýlí -
to dokáže jen realita.“

10 toxických finančních doporučení

Finanční doporučení

Co bylo nejhorší finanční radou či doporučením, kterou vám dali vaši rodiče nebo prarodiče?

Generace Baby Boomers

Boomer

česká varianta: Husákovy děti

Kdo jsou Baby Boomers

Boomer

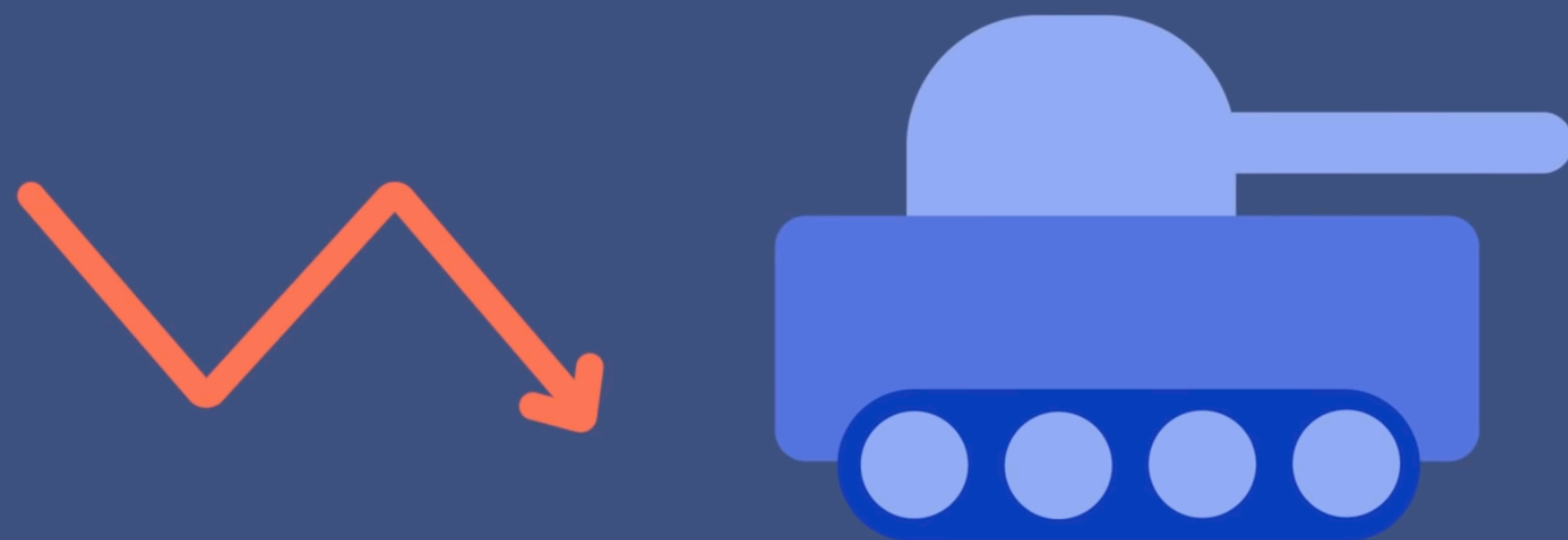
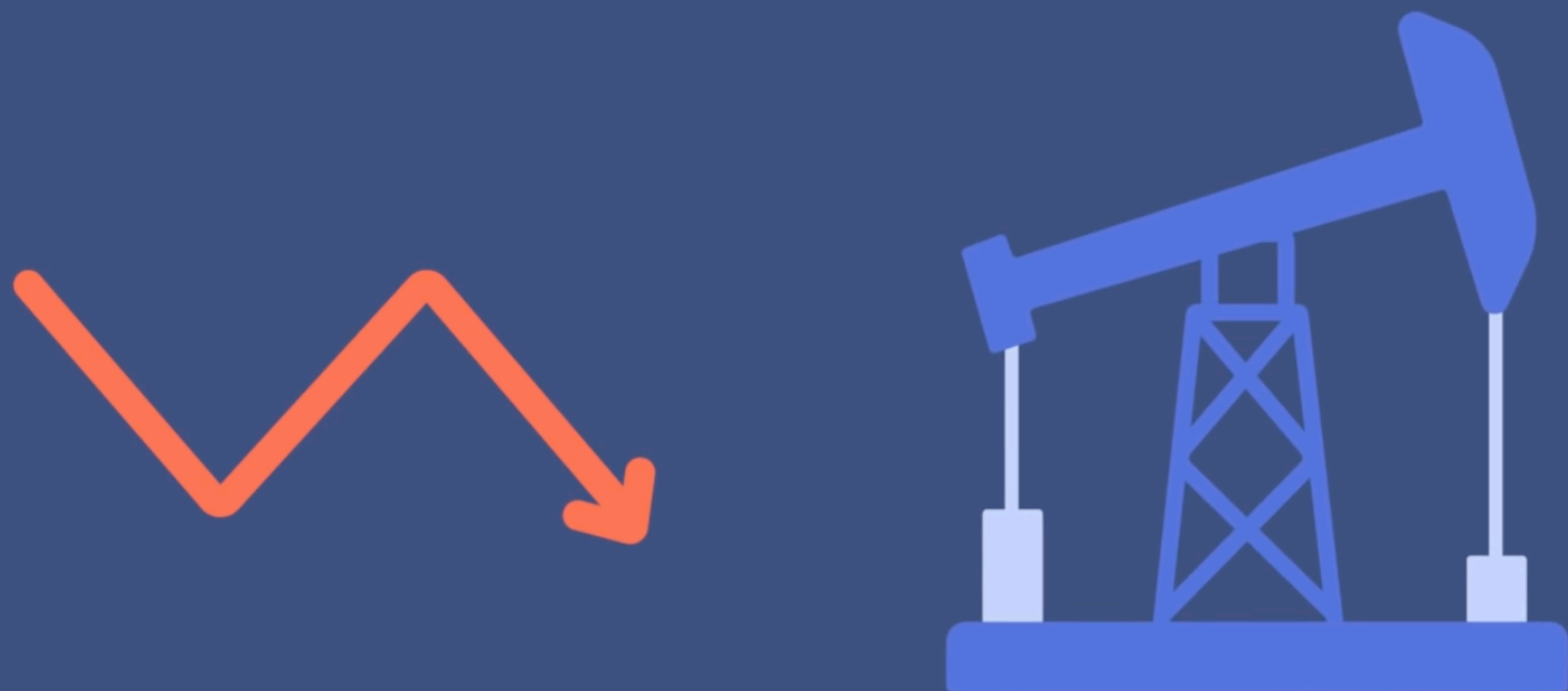
/'bu:mə/

zkratka pro **Baby Boomer**

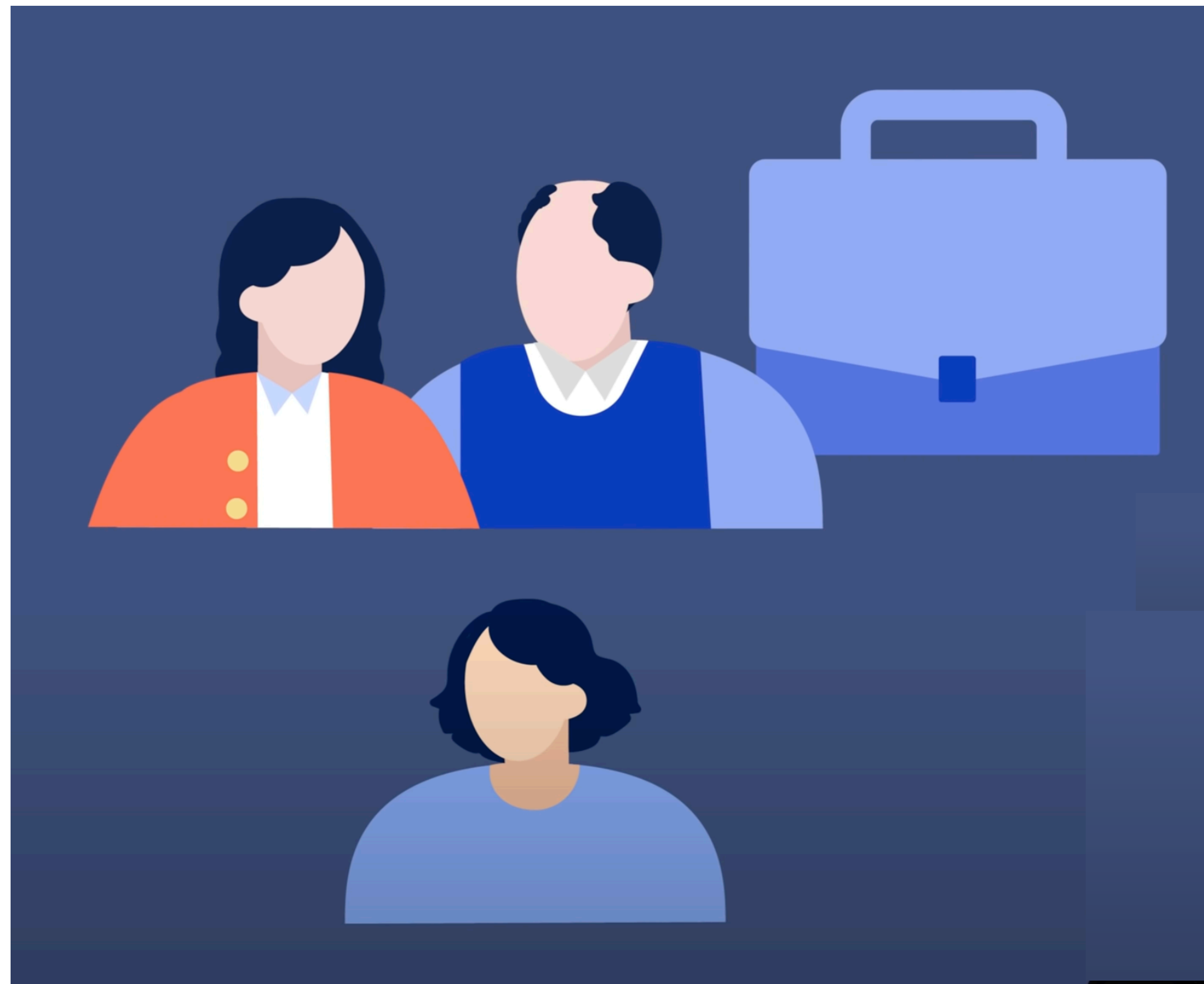
Poválečná generace / Hospodářský boom

Ropné krize / Válka v Zálivu

Internet bublina / Stabilní zaměstnání

Vlastní domov / Šetření

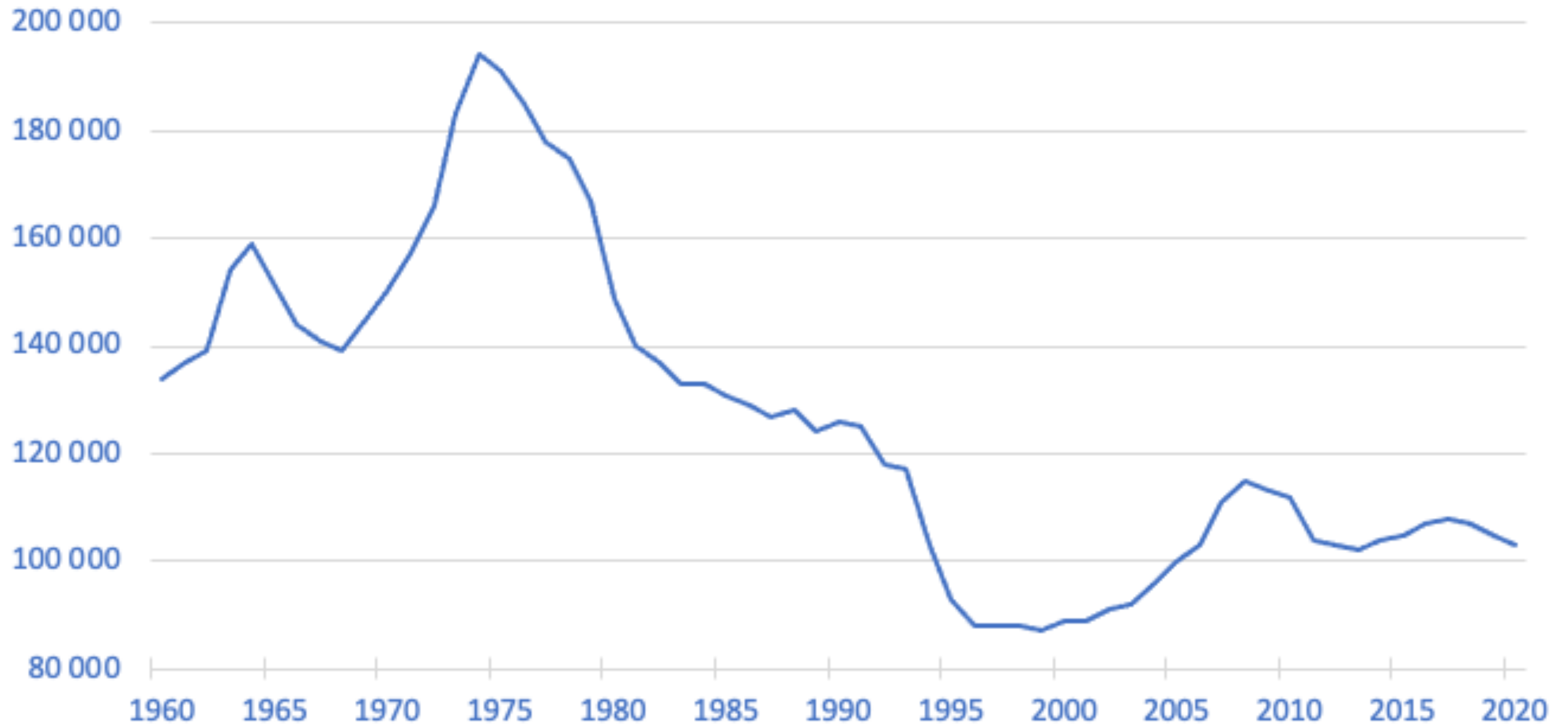
Wor·k·a·ho·lic

/wə:kə'hɔlik/

Workoholismus je chorobná závislost na práci, název je odvozen z anglického slova *work* („práce“).

Workoholici neumějí odpočívat, obětují své pohodlí, dochází u nich k rozpadu vztahů s rodinou, přáteli, ztrácí své zdraví a psychicky i fyzicky strádají.

Porodnost v ČR

Na tyto finanční rady byste neměli spoléhat.

Některá doporučení dávala smysl
pro generaci vašich rodičů,
ale pro další generace již velký smysl nemají.

Na tyto rady byste neměli spoléhat

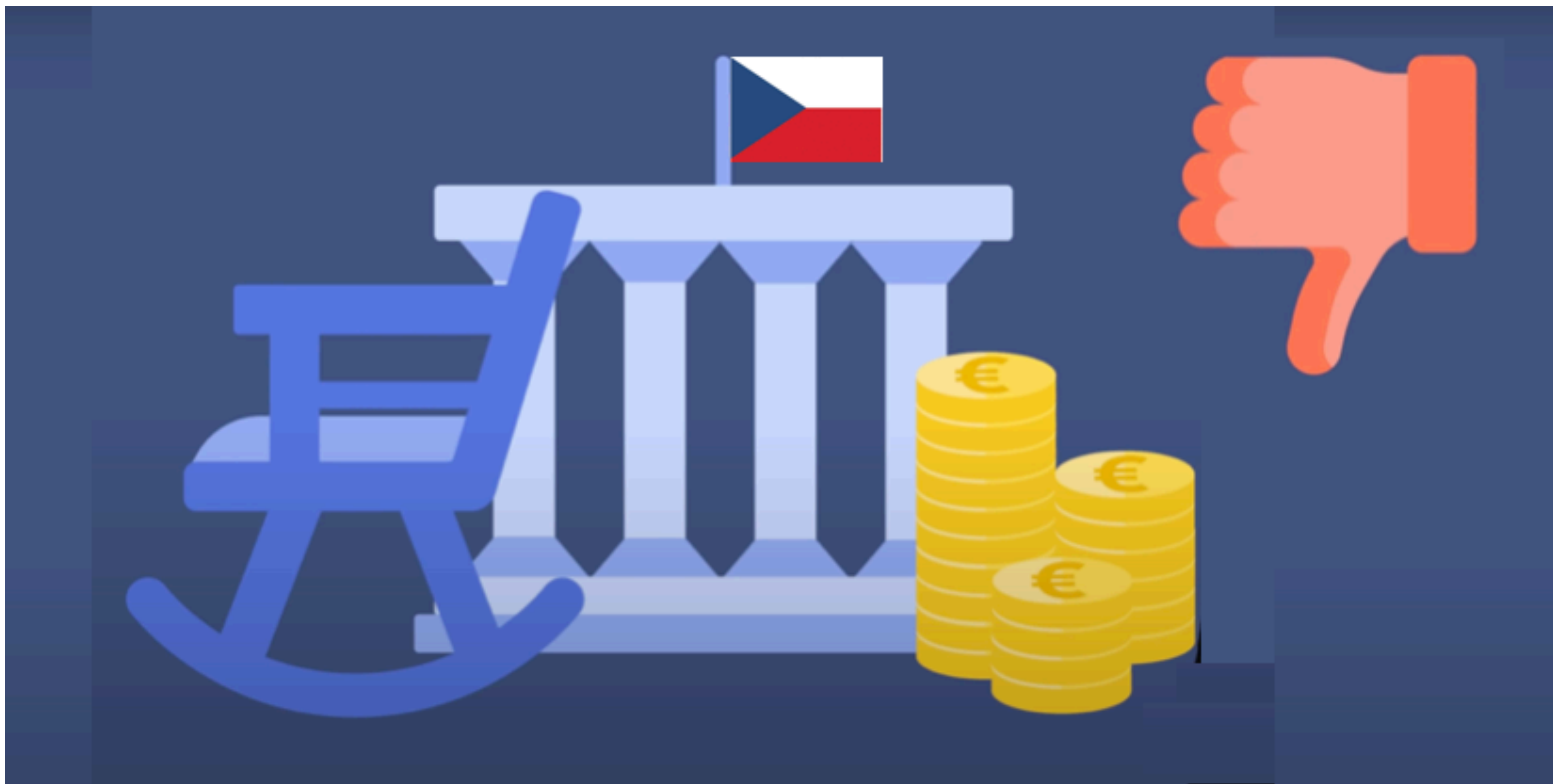

1. Penzijní spoření je nejlepší volba

- Státem podporovaný důchodový program
- Cílem je zmírnit rozdíly v penzi

Státem podporované penzijní spoření

Výnos nemůže být záporný

Garance kapitálu

- Náklady

+ Státní podpora

Struktura penzí má 2 problémy

1

Nevýhodné výnosy

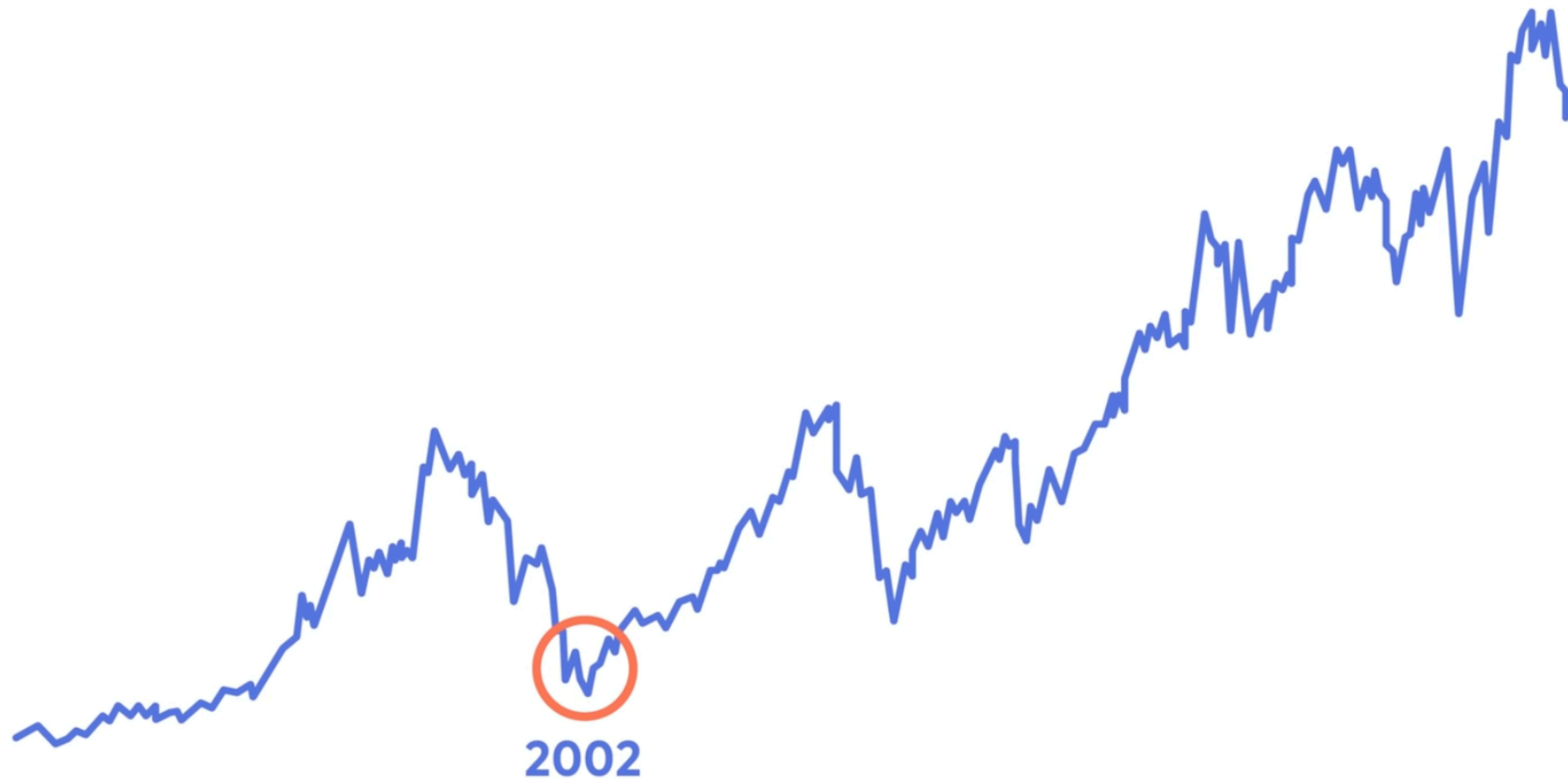
Vysoké náklady

2

2. Akcie jsou jen pro bohaté

- Akcie jsou jen pro hazardéry nebo gamblery.
- Kdo nemá dostatek peněz, nemůže si dovolit koupit akcie.

DAX, 1990-2022

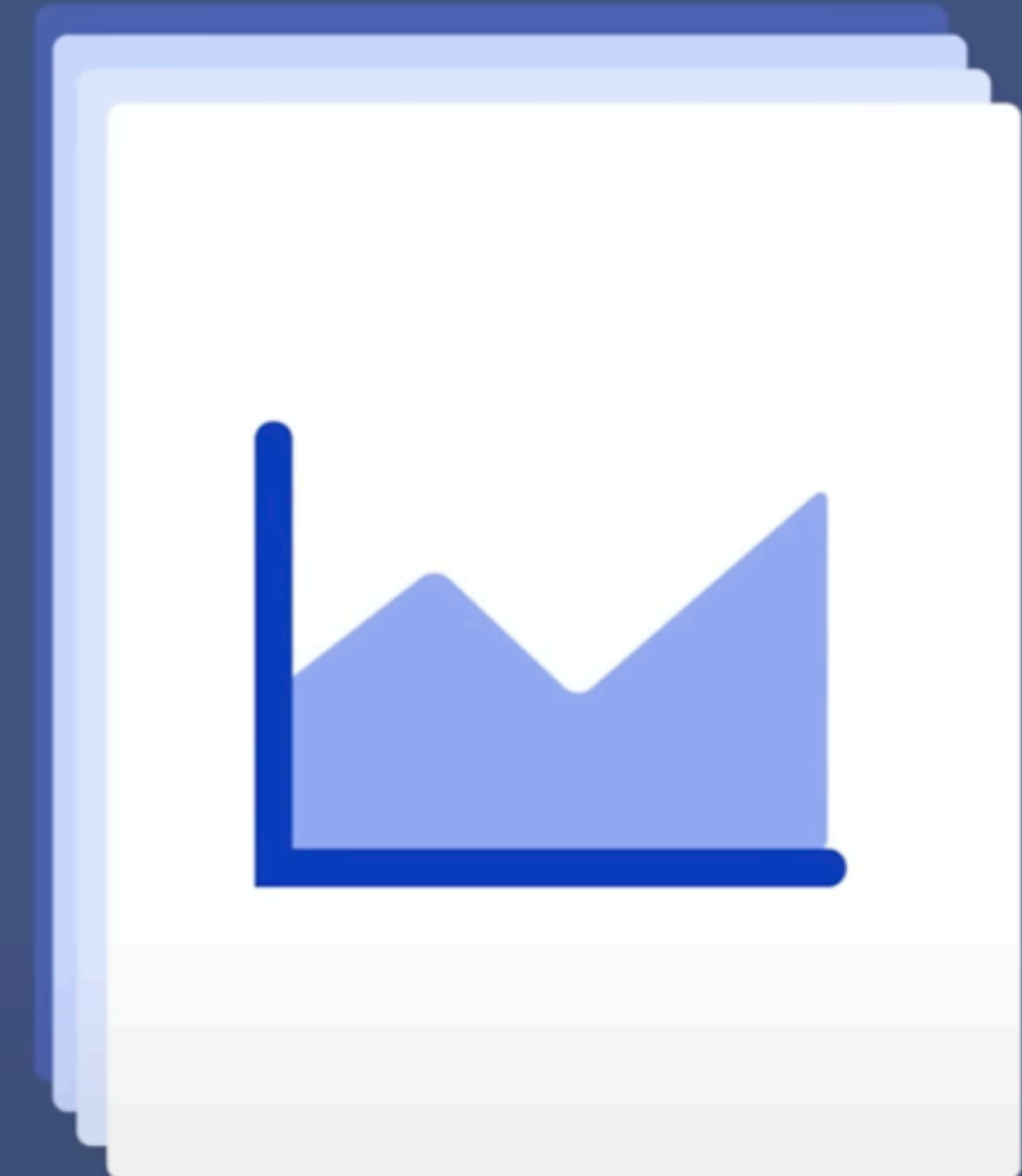

Image akcionáře

Investice do akcií podporuje hospodářství

Část penzijního spoření investováno do akcií

Investici do akcií (od 10 EUR)

Diverzifikace snižuje rizika

The diagram shows a single large icon representing a factory with a line graph below it, indicating high risk and high profit. The icon is contained within a large white box with a blue border. Above the box is an orange banner with a white warning triangle icon and the word "Rizika". Below the box is a green banner with a white checkmark icon and the word "Výnosy".

Rizika

Výnosy

The diagram shows eight smaller icons, each representing a factory with a line graph below it, arranged in a 2x4 grid. This represents a diversified portfolio. Above the grid is an orange banner with a white warning triangle icon and the word "Rizika". Below the grid is a green banner with a white checkmark icon and the word "Výnosy".

Rizika

Výnosy

Důvody averze vůči akciím

Generace Baby Boomers

2

Dotcom krize

Už nikdy!

Chyby generace Baby Boomers

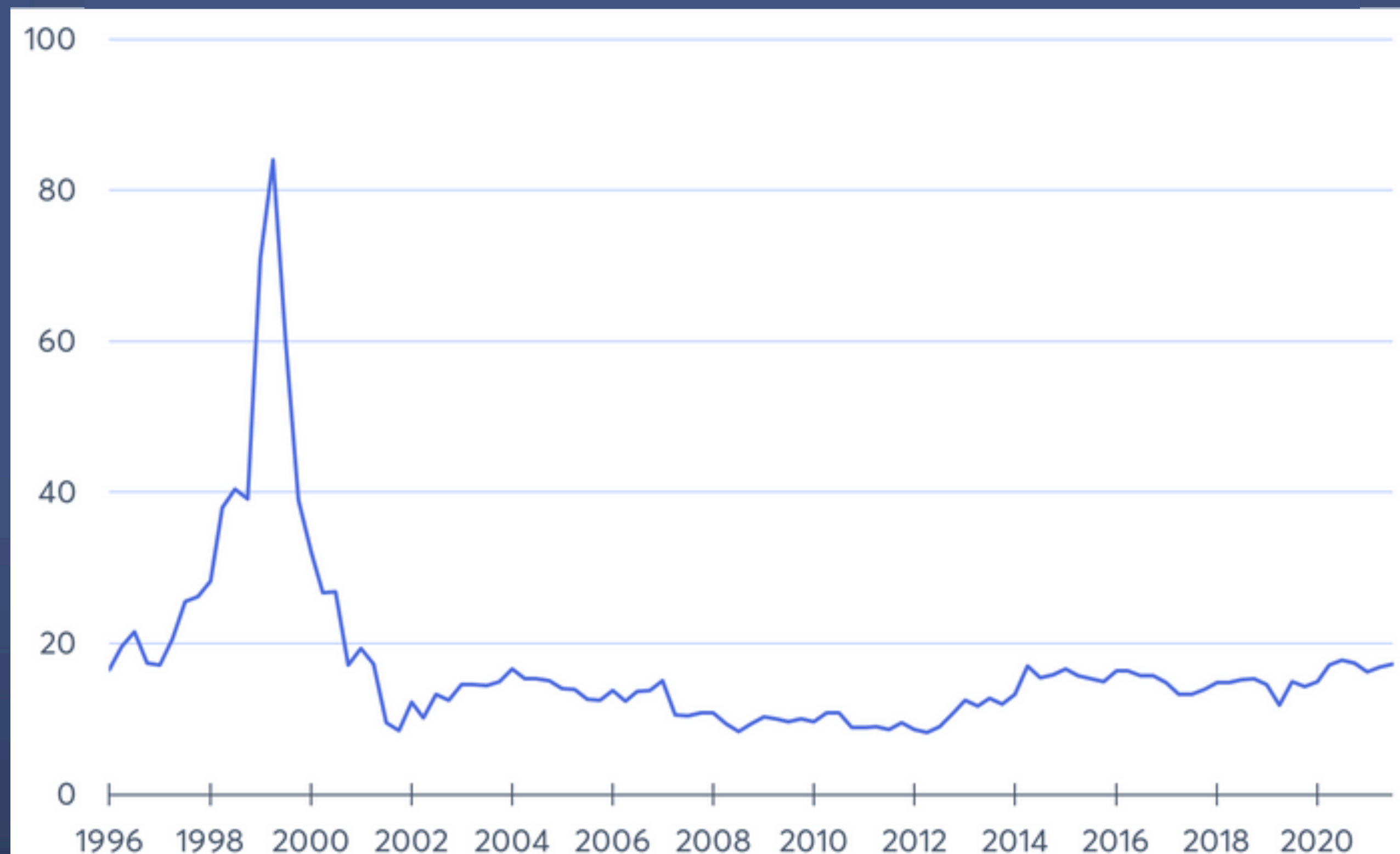

Bez diverzifikace

Prodej při krachu

Deutsche Telekom akcie

ČR 90. léta: Kuponová privatizace

3. Nejlepší investice je vlastní bydlení

- Dům (nemovitost) nemůže ztratit na hodnotě, jde o spolehlivou investici.
- Je lepší splácet “vlastní” úvěr (půjčku), než platit pronajímateli nájem.

Nájem = vyhozené peníze

Nákup je lepší než pronájem

Nákup nemovitosti: Hypotéka

Nákup nemovitosti nebo nájem

Rozhodnutí pro investice

Disponibilní příjem splácí úvěr

Anebo bankovní úvěr

Co je lepší varianta?

Nájem a investice na kapitálovém trhu

Co je lepší varianta?

Ovlivňující faktory

- 1 Vývoj cen nemovitostí
- 2 Jaký je nájem
- 3 Vývoj na akciovém trhu

Riziko spojené s velkou investicí

Riziko investice

Údržba nemovitosti

4. Poslouchej doporučení finančního poradce

- Mýtus o bezplatném finančním poradenství
- Udělej si sám(a)

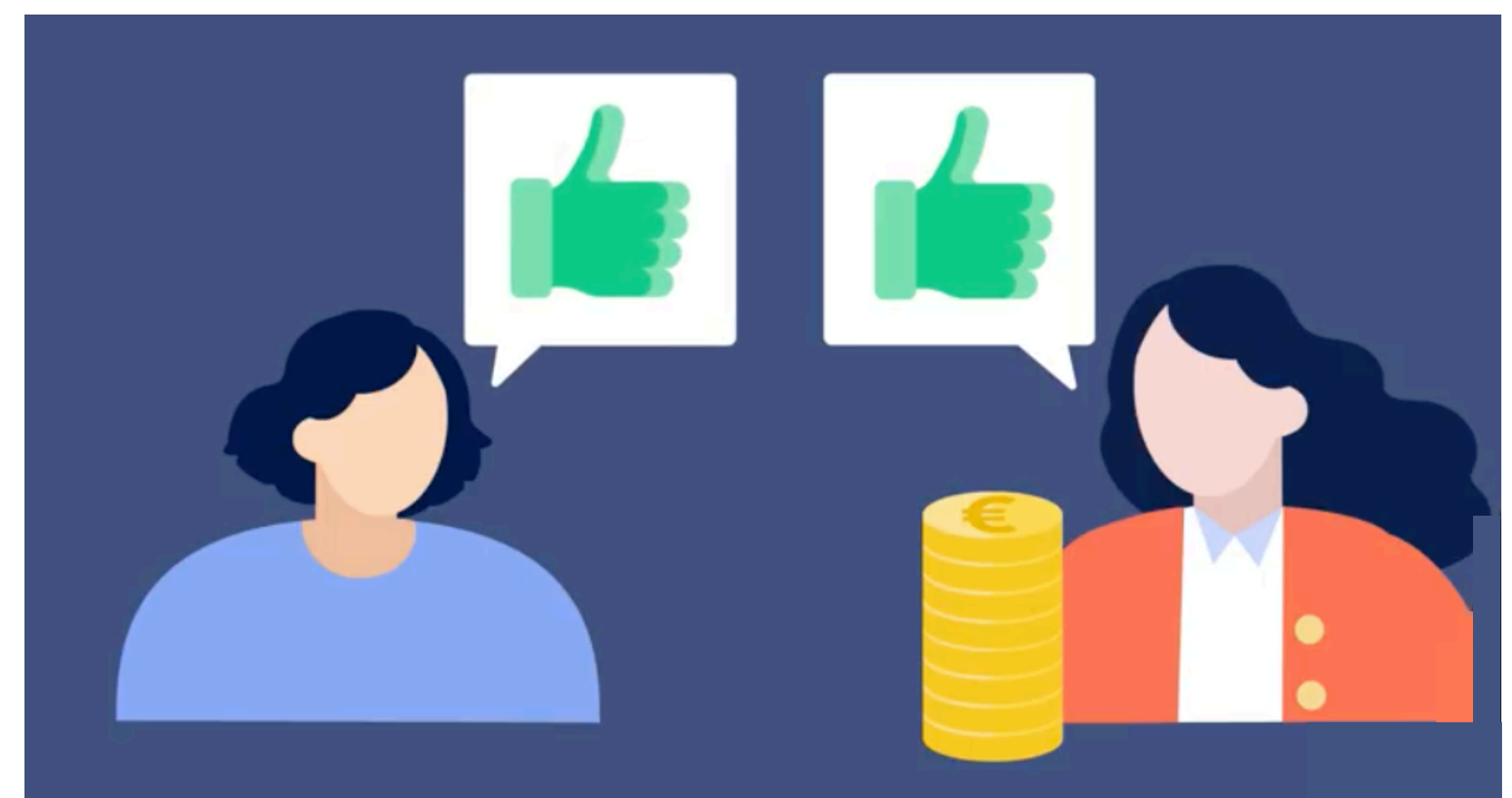

Historie finančního poradenství v ČR

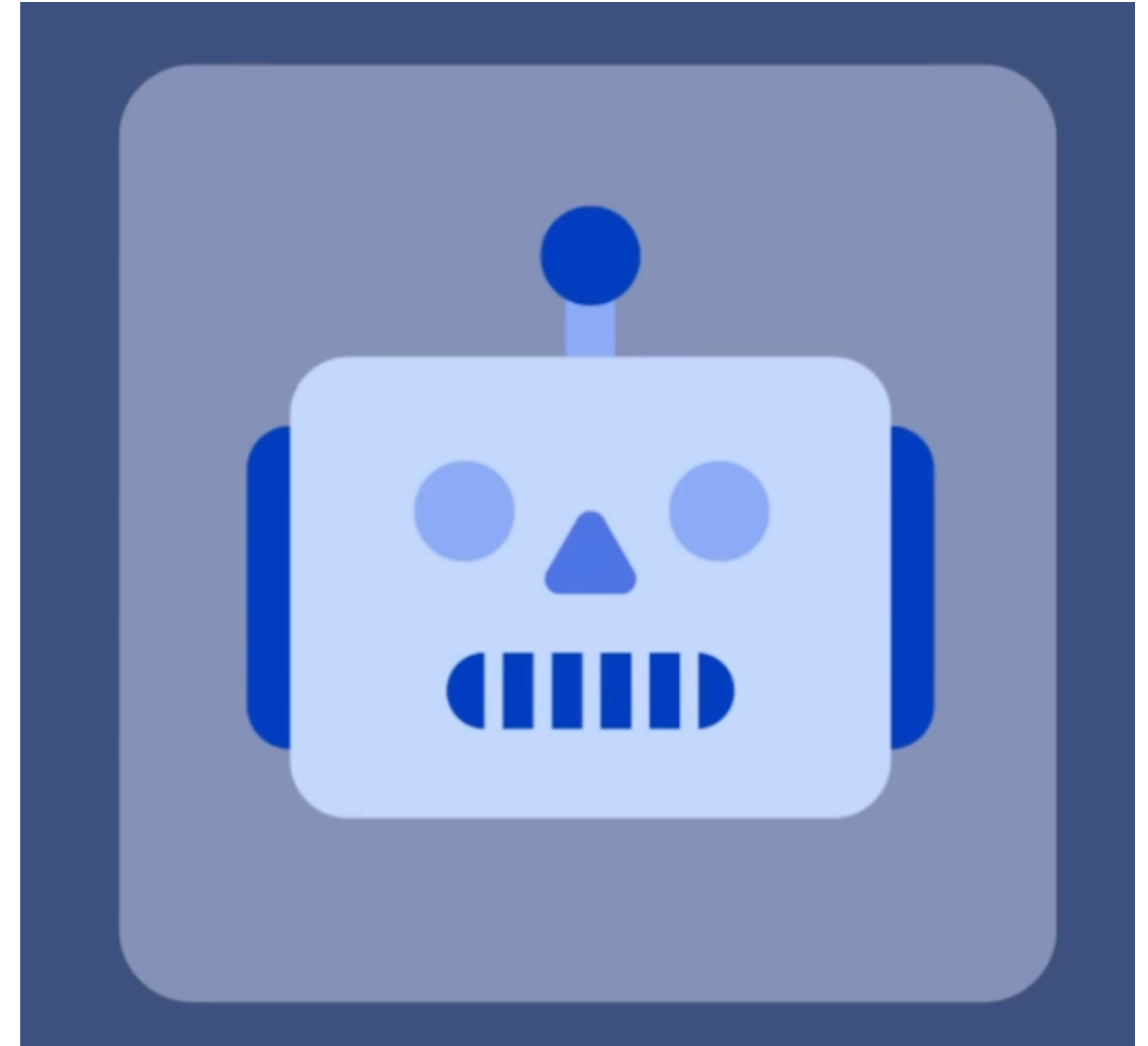
Boom bezplatného finanční poradenství

Informujte se a vzdělávejte

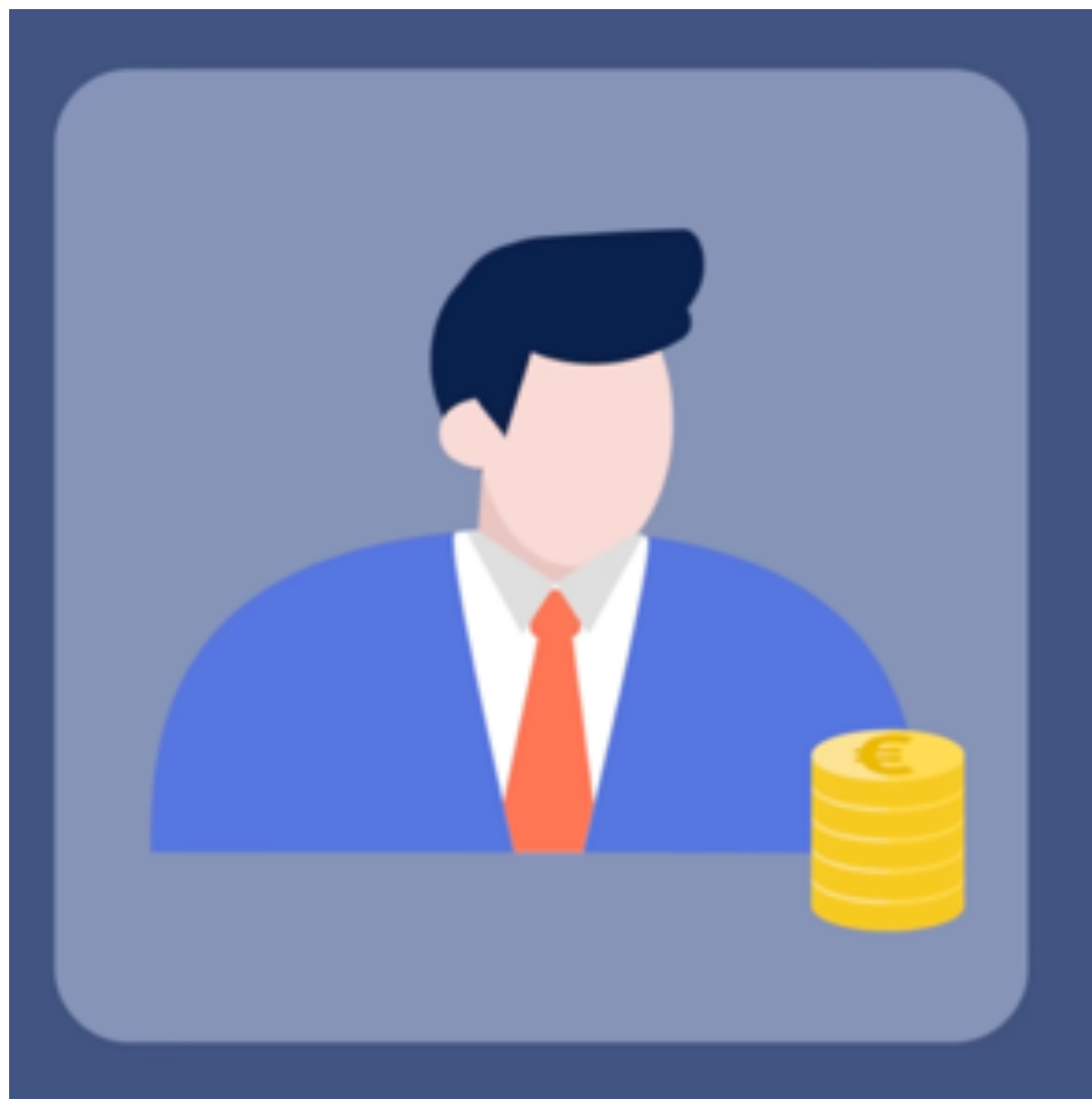

Finanční poradenství: střet zájmů

Jak odhalit podvodníky?

Zepतेjte se: Kolik?

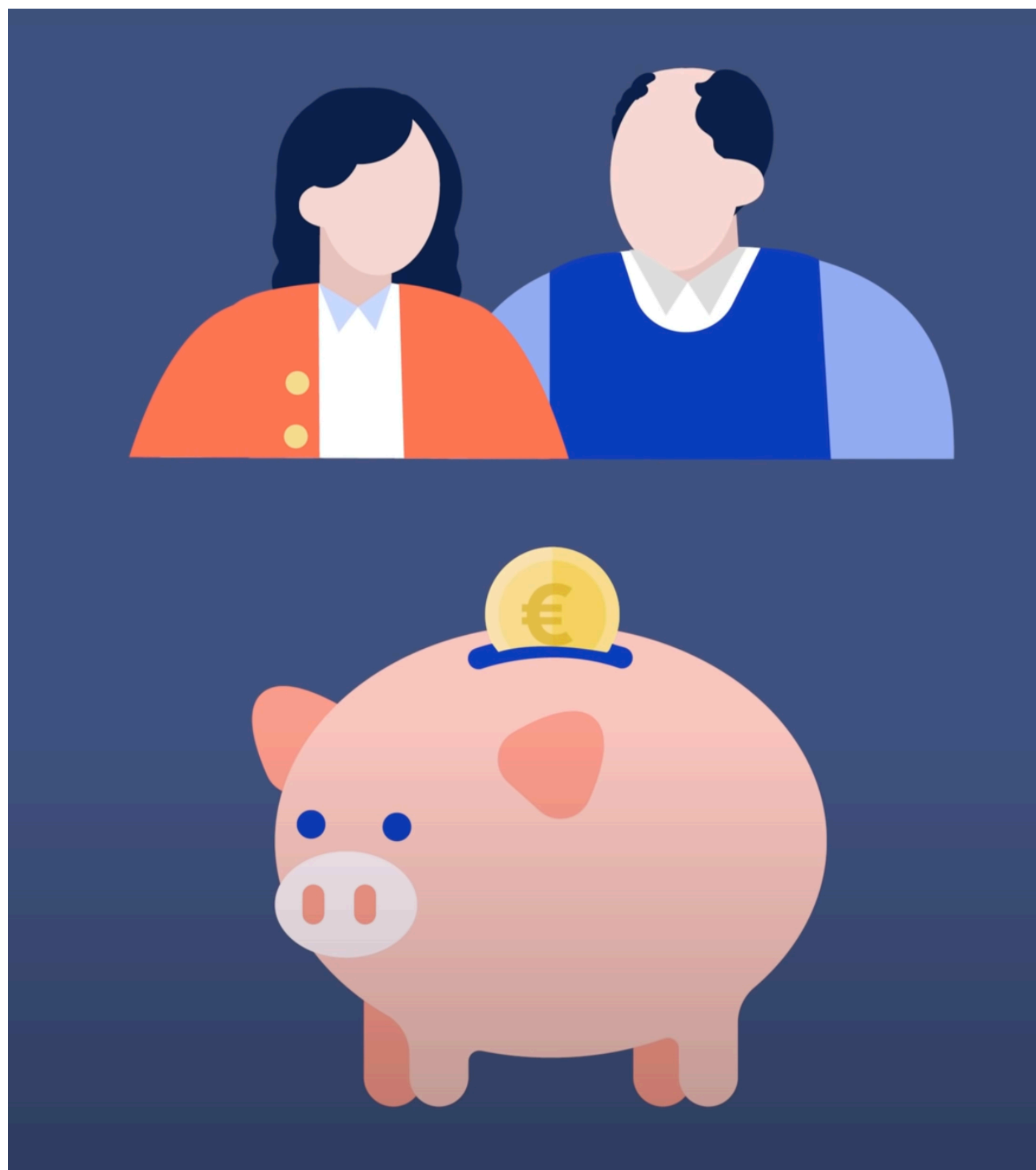

5. Pojištění je nezbytnost

- Není nutné se nechat pojistit proti všem potenciálním rizikům

Šetření a příliš mnoho pojištění

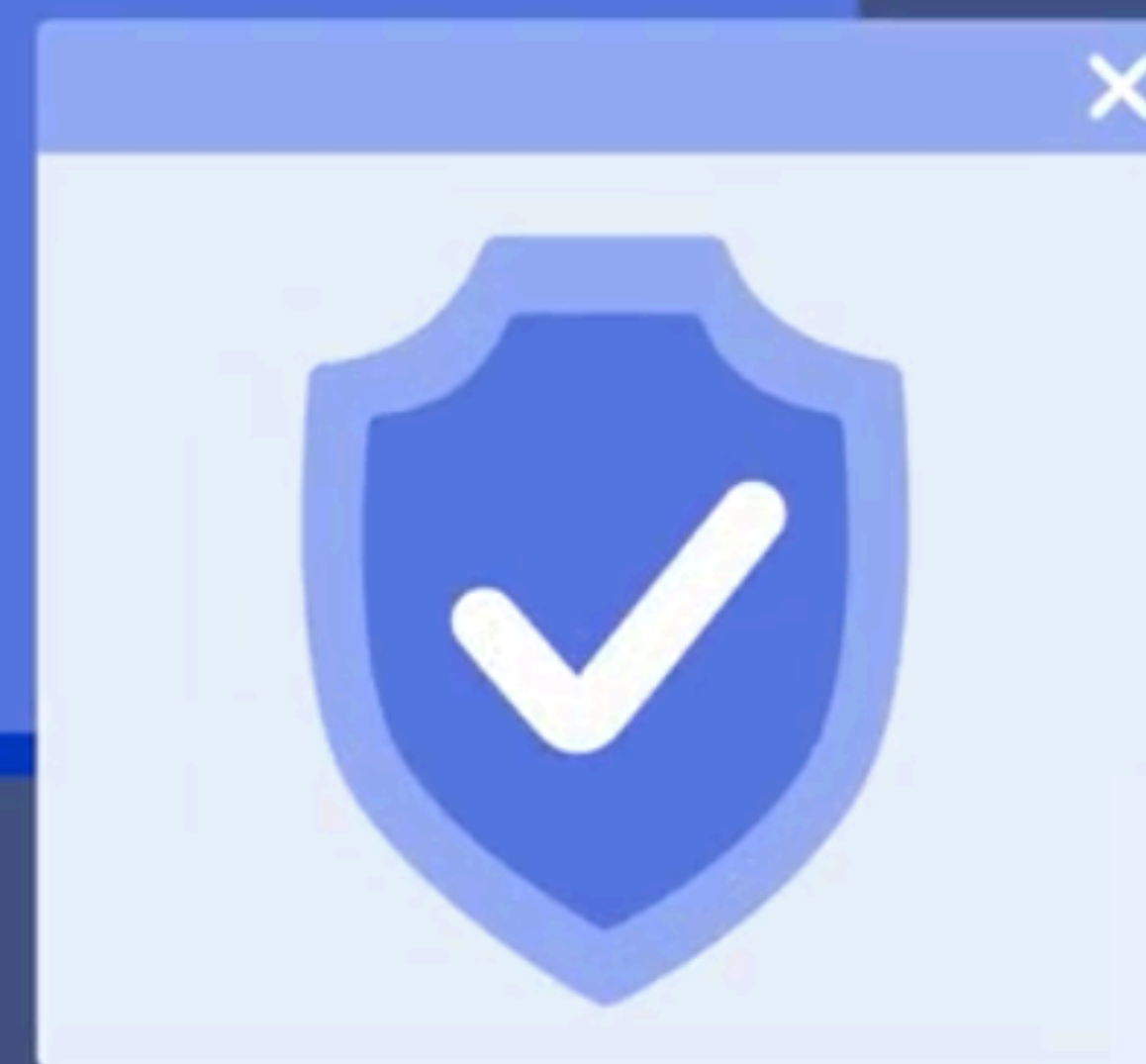

Klíčová otázka

**Pokud dojde ke
škodě, může mě to
trvale zruinovat?**

ANO

NE

Klíčová otázka

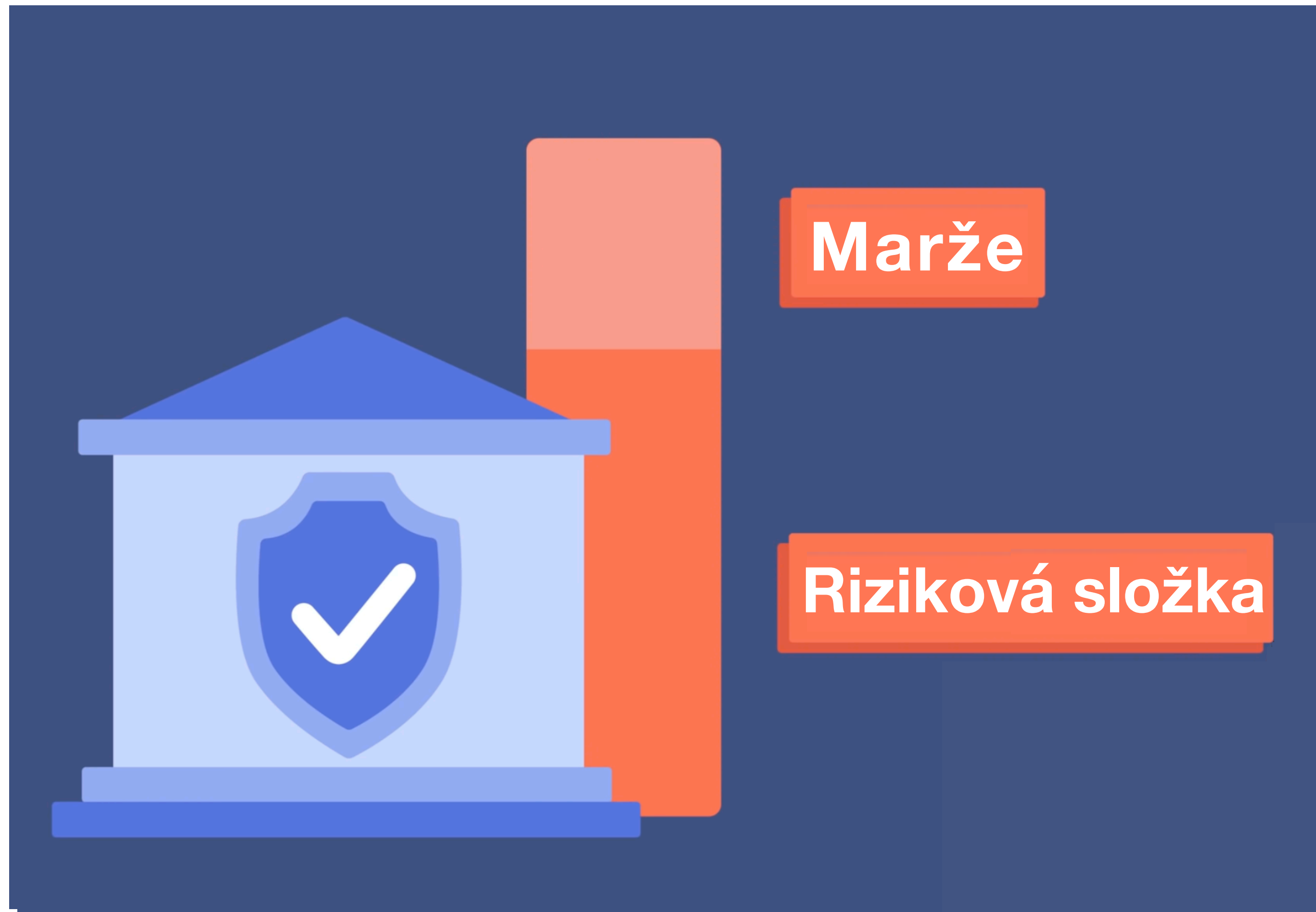
Pokud dojde ke
škodě, může mě to
trvale zruinovat?

ANO

NE

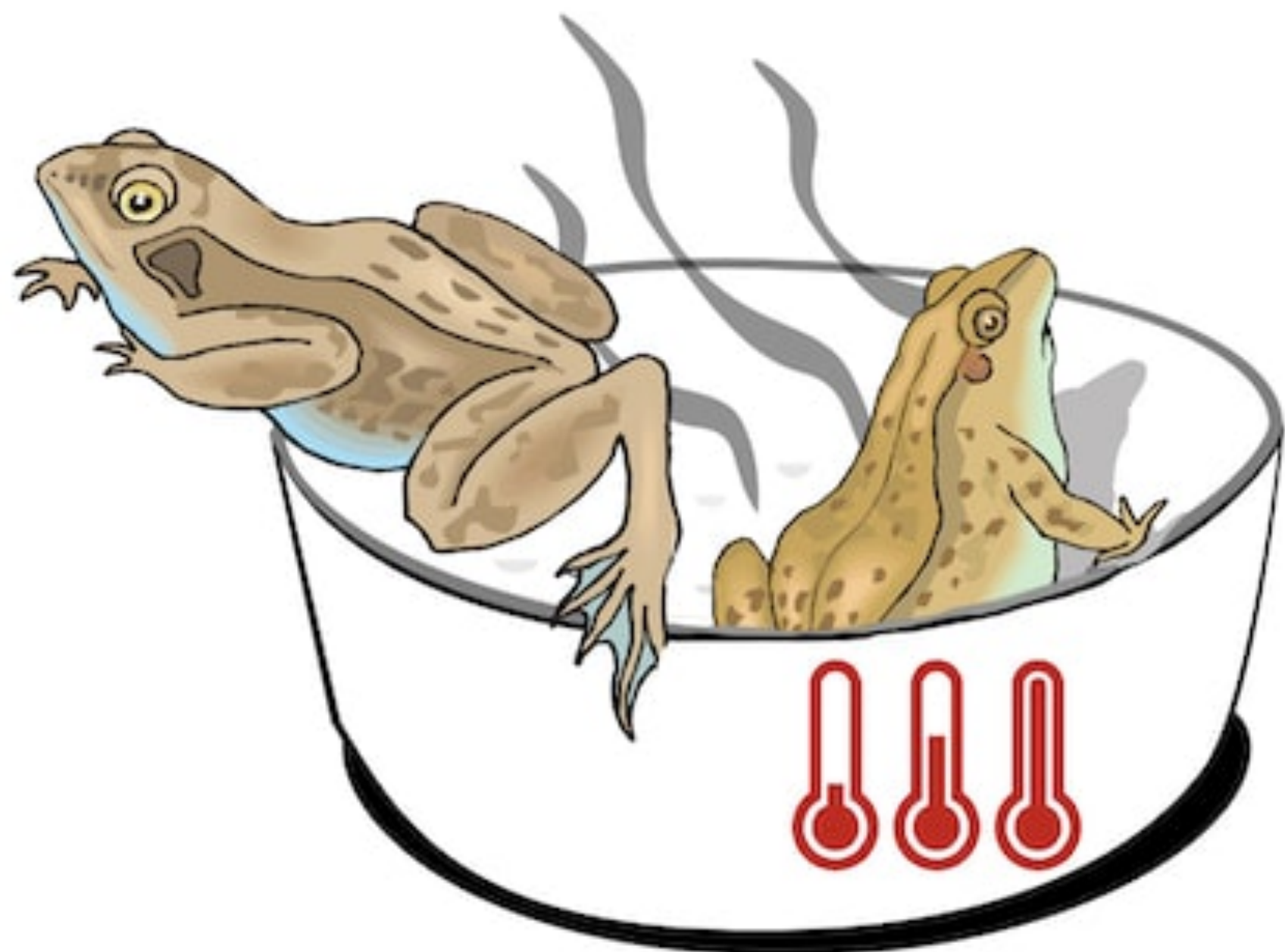
Kalkulace pojištění

- ✓ Pracovní neschopnost
- ✓ Pojištění odpovědnosti

6. Peníze jsou v bezpečí pouze na vkladní knížce

Vkladní knížka

5-10% Úroky

Nominální a reálné úroky

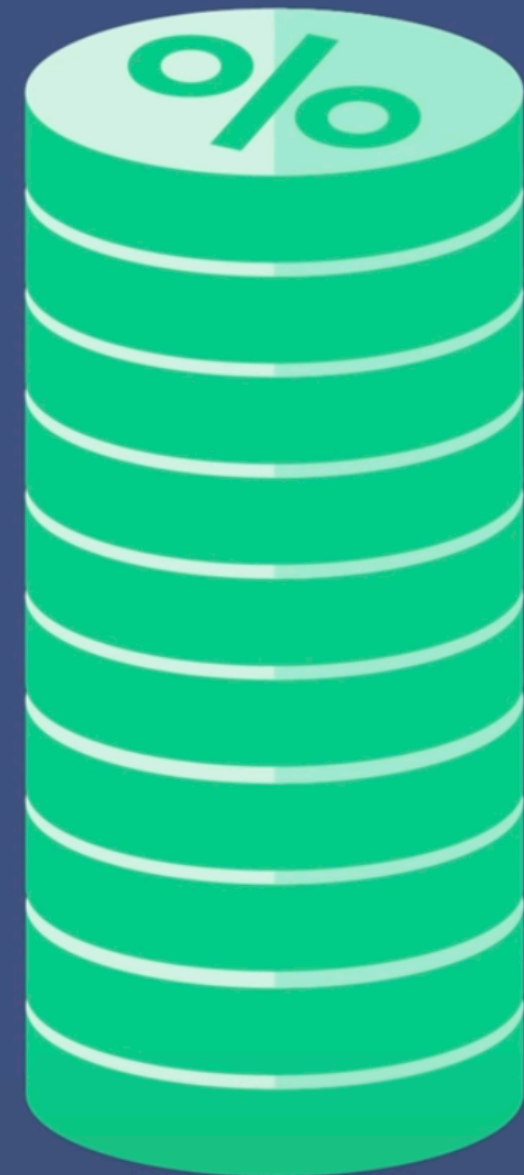
Nominální úroky

Reálné úroky

Dostanete úrok 10%

Nominální úroky

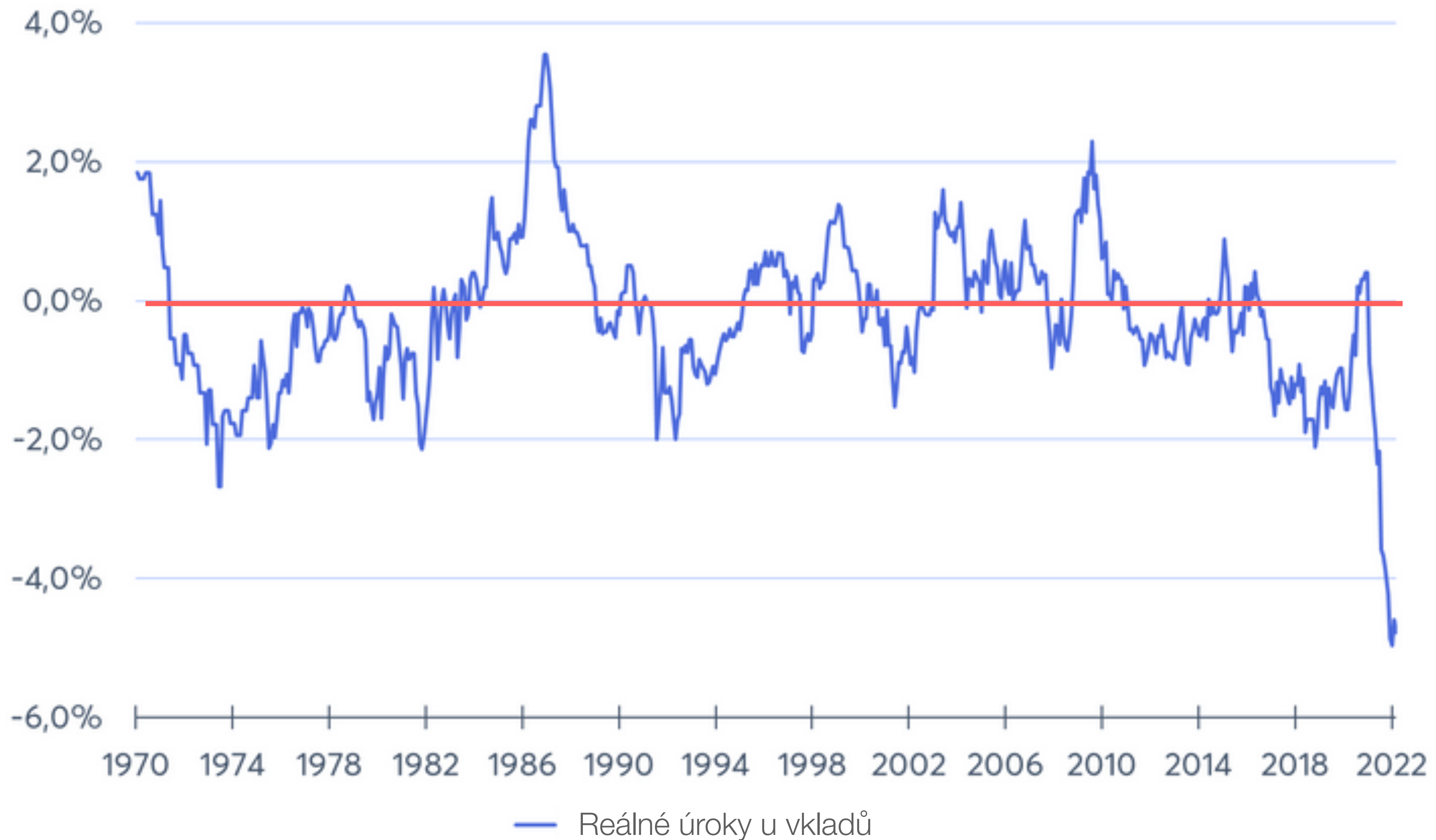

Reálné úroky

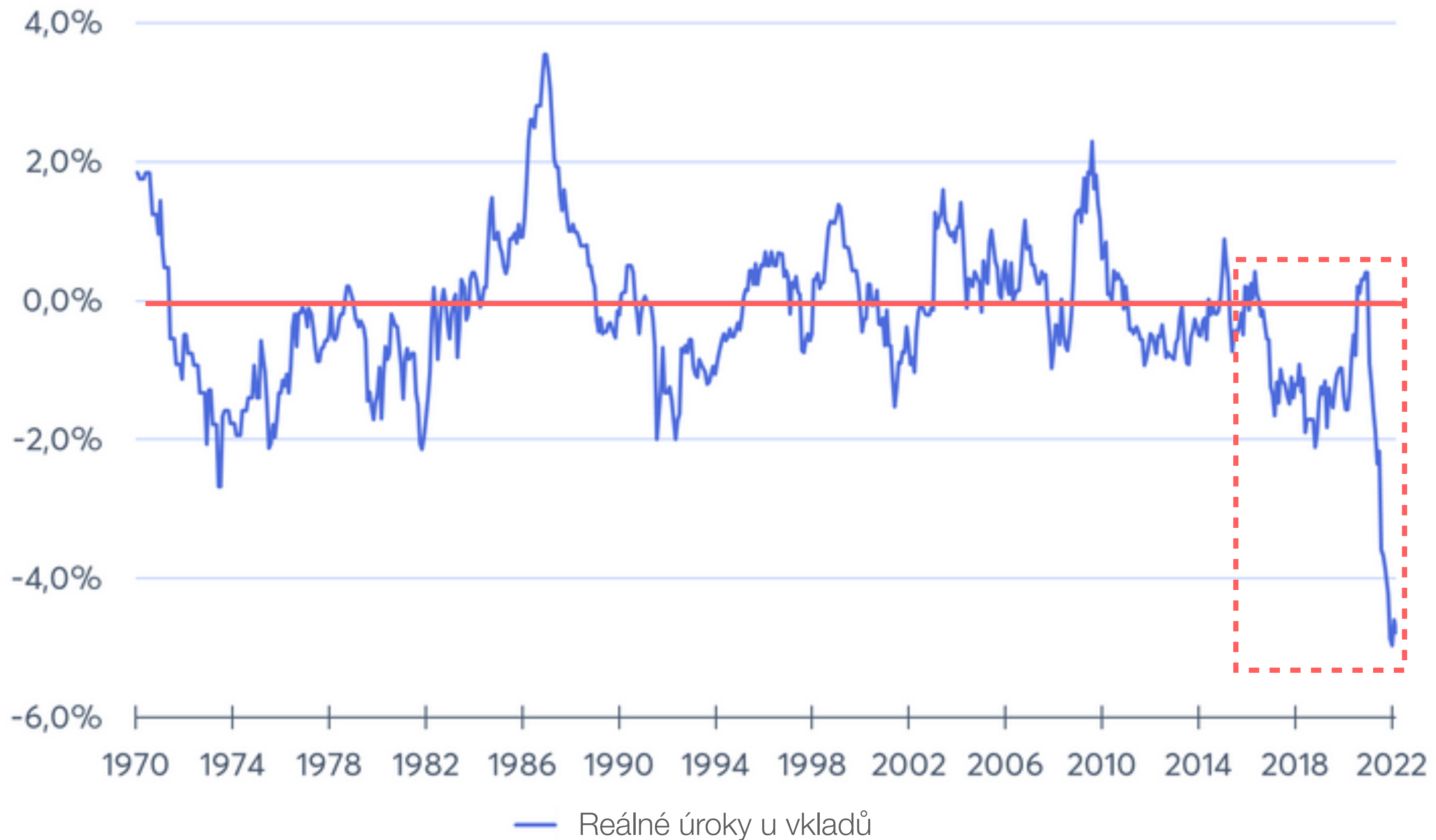
Negativní reálný úrok

Reálné úroky u vkladů v Německu

Reálné úroky u vkladů v Německu

Garance

Pojištění vkladů

Vkladní knížka

do 100.000€

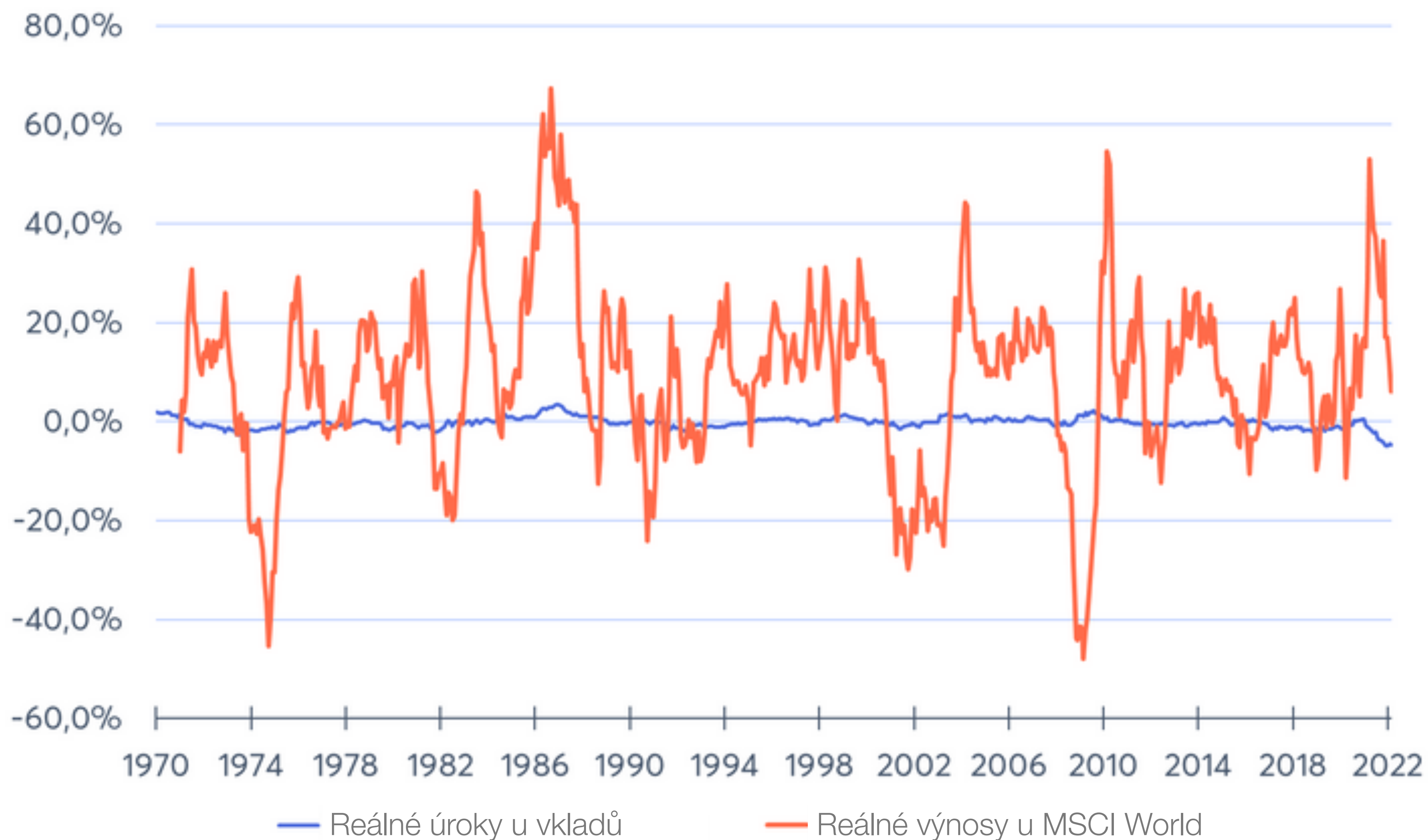
Vkladní knížka

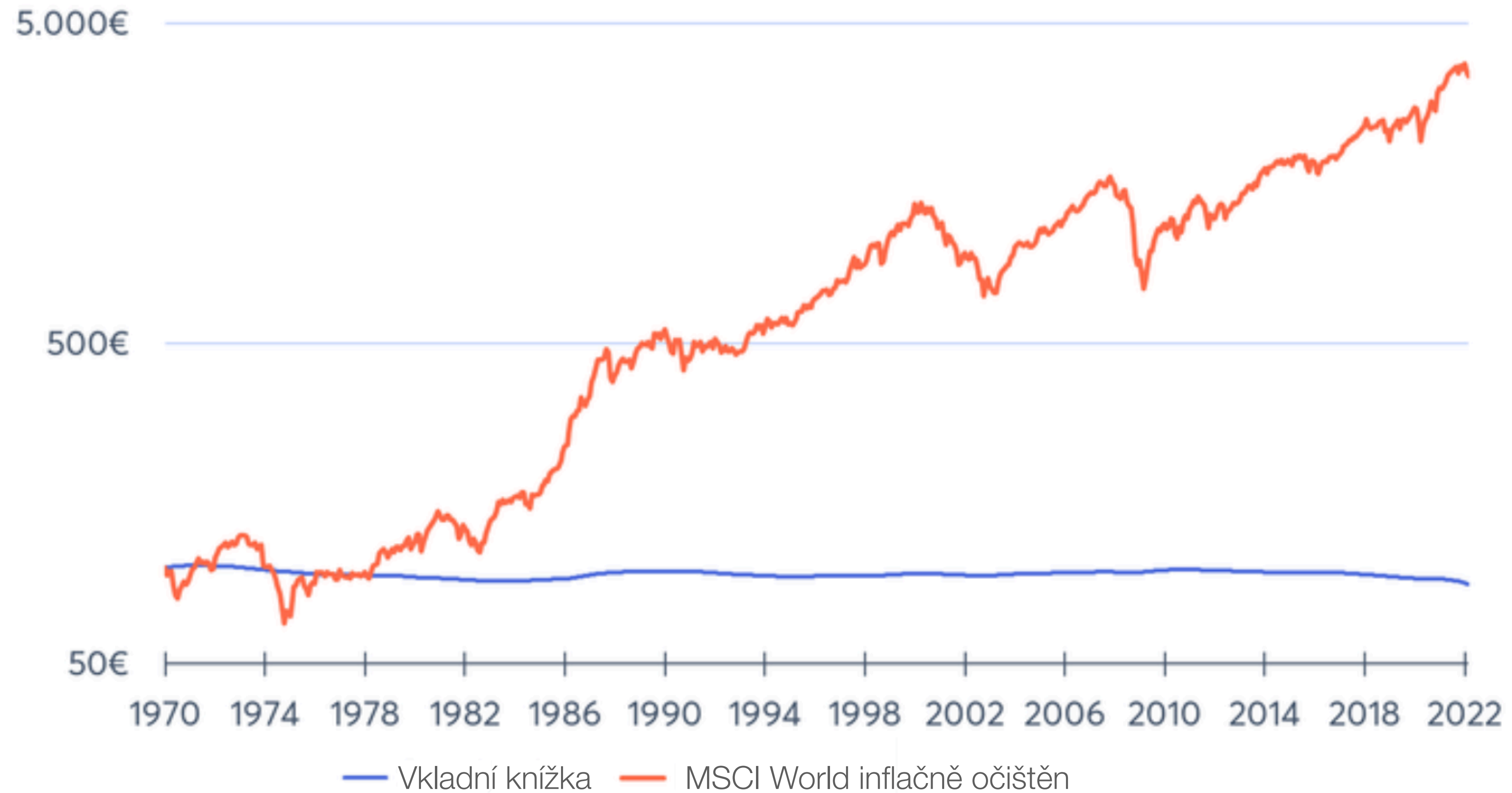
Vkladní knížka

Reálné výnosy: globální akciový trh

Dlouhodobý horizont

7. O penězích se
nemluví, buď je
máš nebo ne

8. O peníze se stará partner

- Podle studie Consorsbank ví pouze 59 % dotázaných, kolik vydělává jejich partner
- To znamená, že 41 % neví, jaký má partner příjem

59%

41%

Méně práce

Kompenzace

9. Chceš se zabezpečit, sjednej si důchodové pojištění

Důchodové pojištění

Pojištění proti riziku
dlouhověkosti

Vysoké náklady

Rizika

Levnější varianta - udělej si sám(a)

Levná varianta

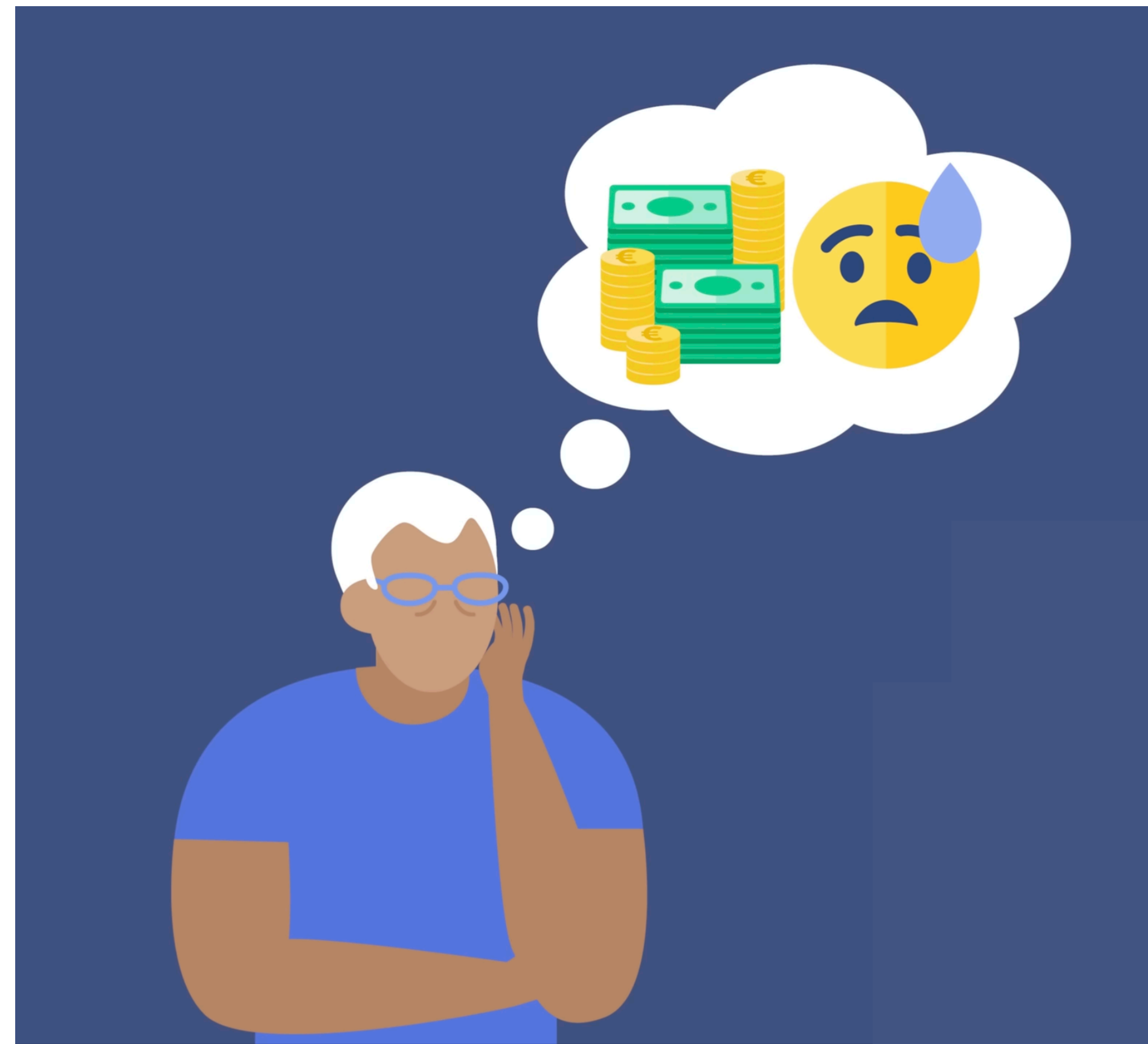

Vysoké náklady

Rizika

Dnešní rozhodnutí ovlivní budoucnost

Udělej si sám a vyber třídy aktiv

Do it yourself

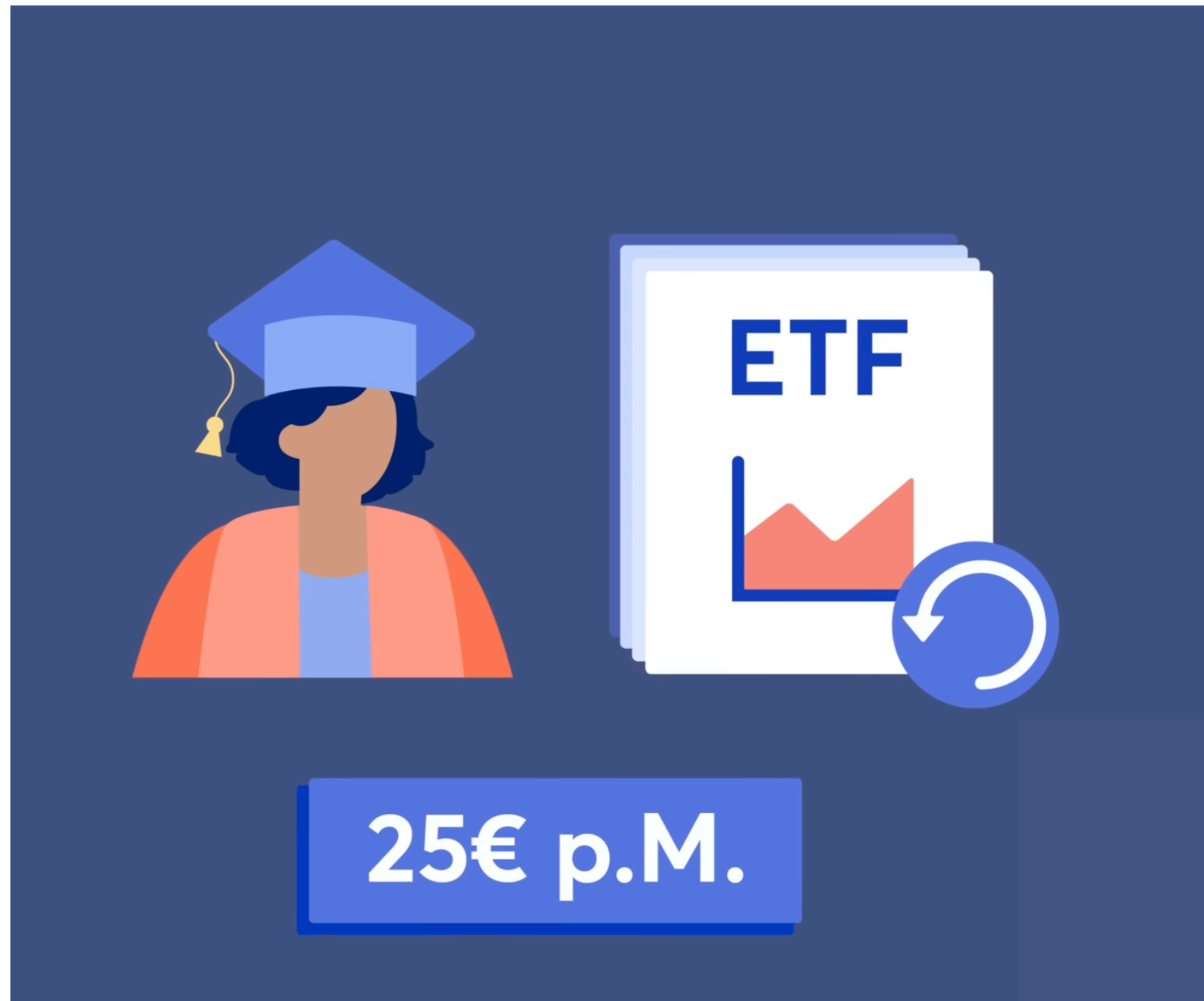

Výnos se změní o 1%

	5% Výnos	4% Výnos
Měsíční spoření	500 CZK	500 CZK
Doba trvání	35 let	35 let
Konečný majetek	570 431 CZK	458 388 CZK

 -112 025 CZK

Finanční návyky zabrání chudoby v penzi

Toxická doporučení

- 1 Penzijní spoření je nejlepší investiční volba
- 2 Akcie jsou jen pro bohaté
- 3 Nejlepší investice je vlastní bydlení
- 4 Poslouchej doporučení finančního poradce
- 5 Pojištění je nezbytnost
- 6 Peníze jsou v bezpečí pouze na vkladní knížce
- 7 O penězích se nemluví buď je máš nebo ne
- 8 O peníze se stará partner
- 9 Sjednej si důchodové pojištění

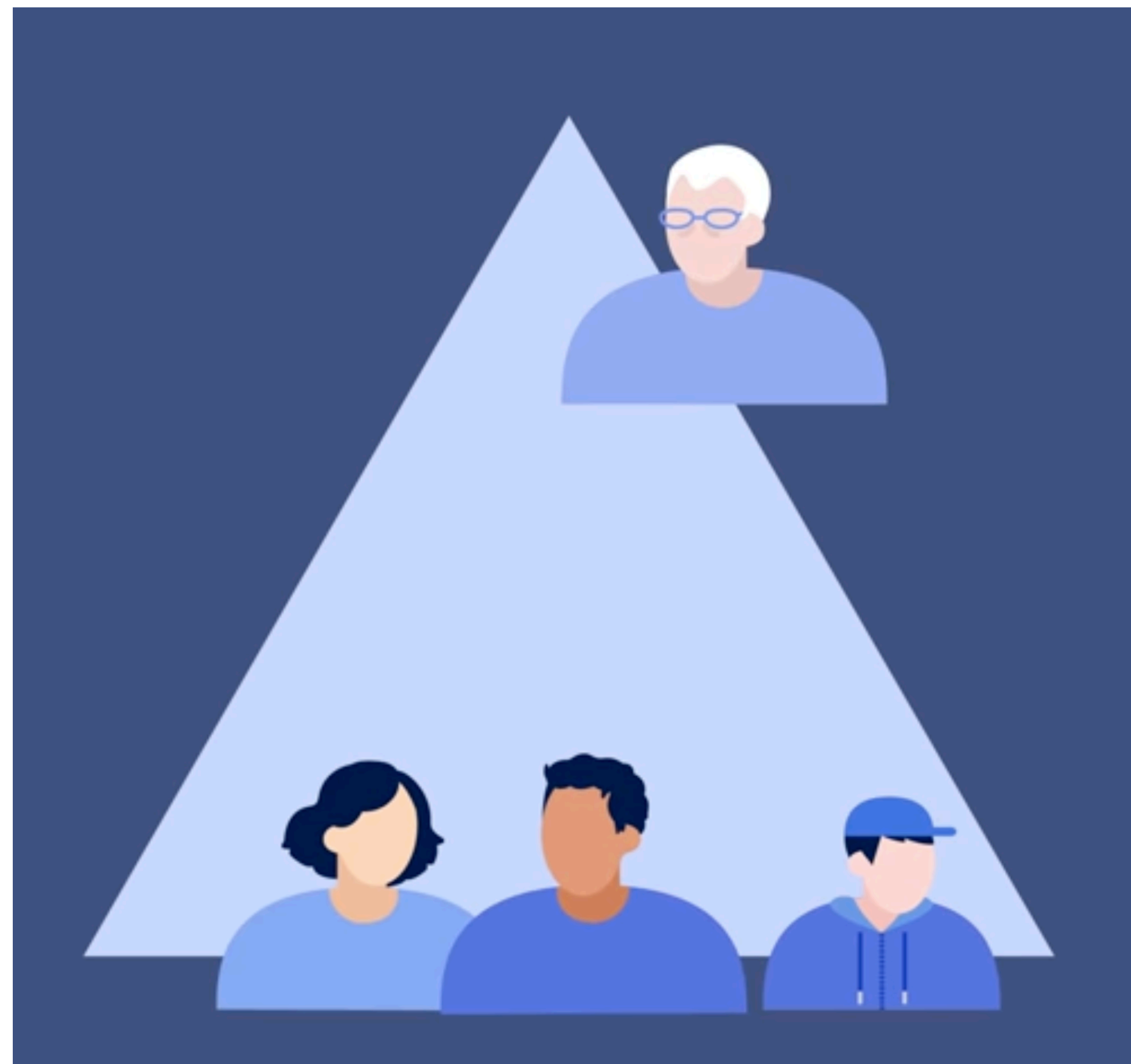
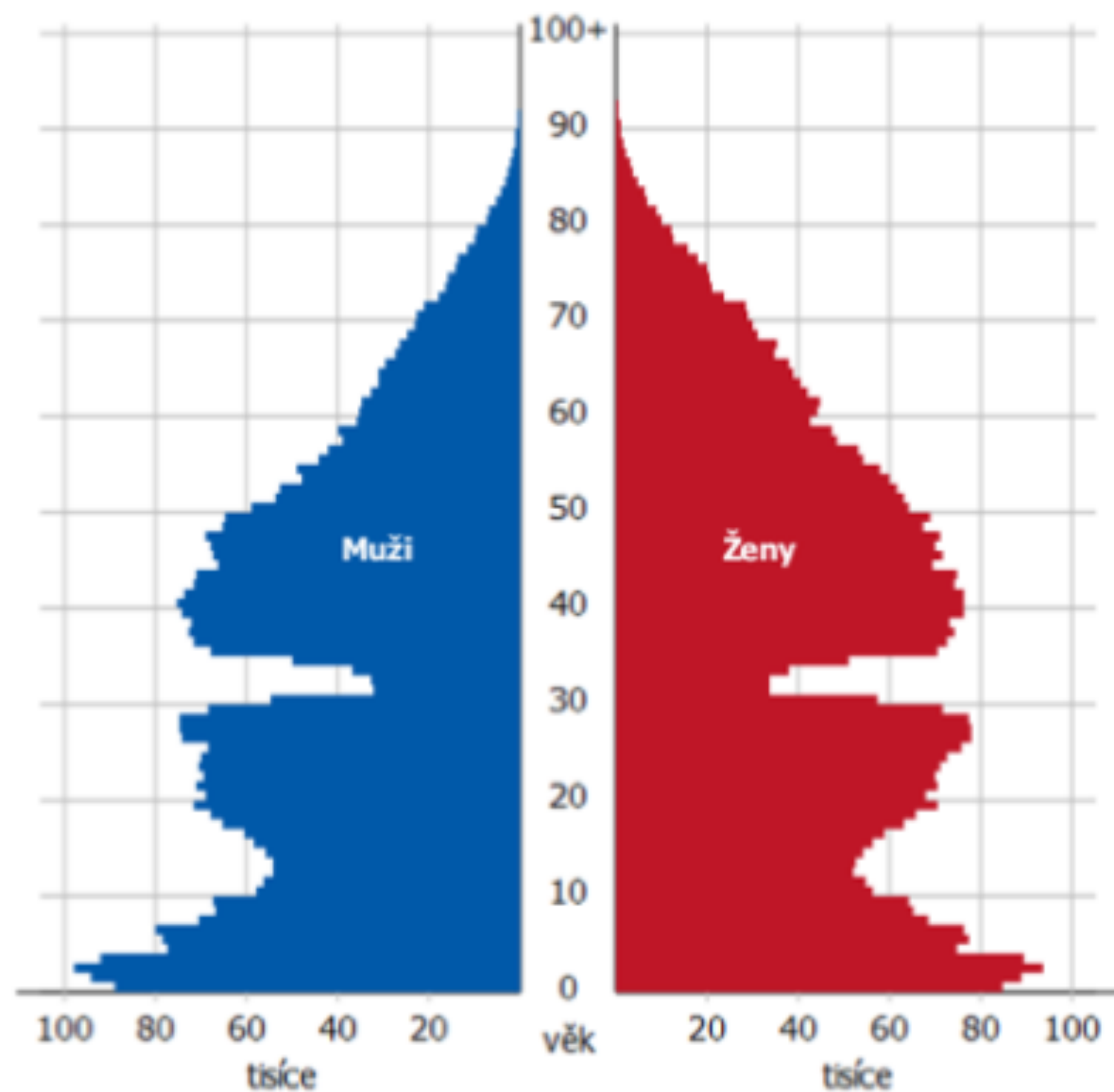
10. Důchody jsou jisté

- NEJSOU JISTÉ !!!

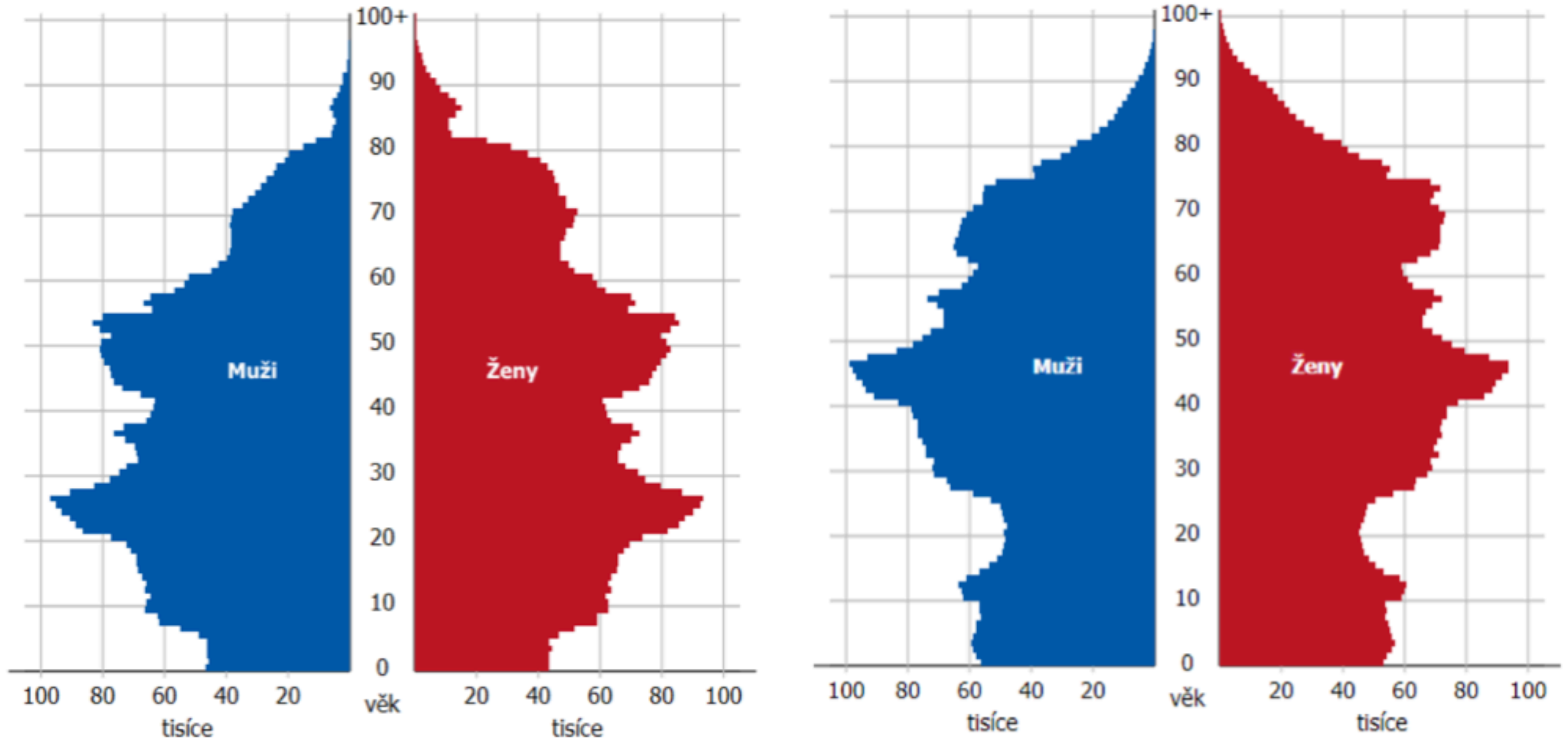

Předpoklady důchodového systému

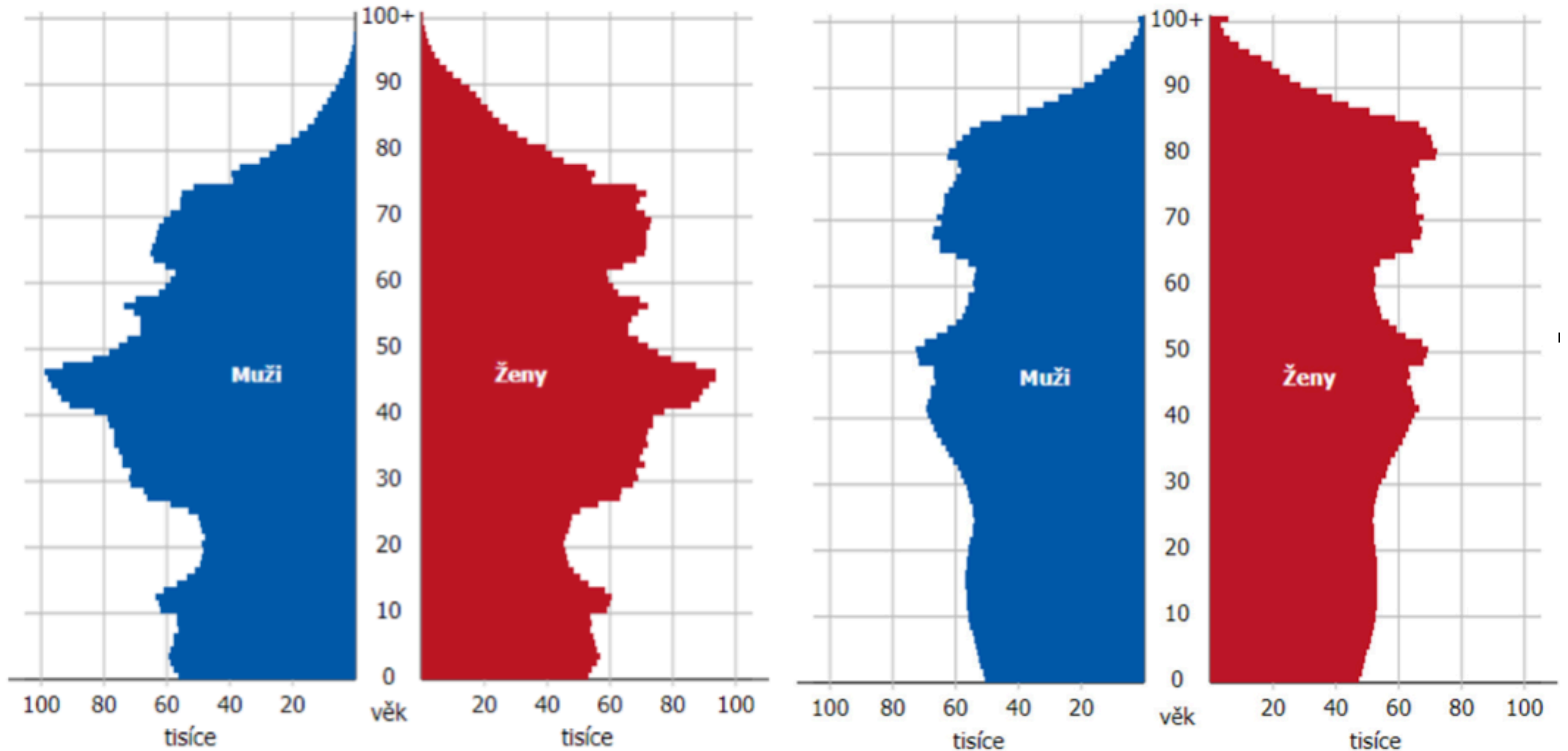
Projekce obyvatelstva k 1. 1. 1950
Česká republika

Důchodová pyramida 2000 /2021

Důchodová pyramida 2021/2059

Děkuji za pozornost